

Nr. 3

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1998-1999

30 september 1998

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

ONDERZOEK GELOOFSBRIEVEN

EEDAFLEGGING LID VLAAMS PARLEMENT

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING - BESPREKING

Inhoud

Nr. 3

Woensdag 30 september 1998
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Onderzoek van de geloofsbrieven	1
Boodschap	1
Verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 1999 Sprekers : de heren André Denys, John Taylor, Francis Vermeiren, Karel De Gucht, Johan De Roo, Gilbert Bossuyt, Carl Decaluwé en Paul Van Grembergen, mevrouw Nelly Maes, de heren Dirk Van Mechelen, Filip Dewinter en Ward Beysen, minister Steve Stevaert, minister Wivina Demeester-De Meyer, minister Luc Martens, minister-president Luc Van den Brande	
Bespreking	1
Regeling van de werkzaamheden	24

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 10.10 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHT VAN VERHINDERING

Chris Vandenbroeke : gezondheidsredenen.

ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN

De voorzitter : Dames en heren, krachtens artikel 3 van het bijzonder decreet van 26 juni 1995 houdende invoering van onverenigbaarheden met het mandaat van lid van het Vlaams Parlement heeft de heer Stevaert door zijn eedaflegging als lid van de Vlaamse regering op maandag 28 september 1998 geen zitting meer in het Vlaams Parlement.

De opvolger die in aanmerking komt om hem te vervangen, is de heer Peter Dufaux.

De geloofsbrieven van de heer Peter Dufaux werden reeds goedgekeurd in onze plenaire vergadering van 13 juni 1995. Een aanvullend onderzoek door de diensten heeft uitgewezen dat sindsdien geen wijziging is opgetreden in de vervulling van de verkiesbaarheidsvoorwaarden van de heer Peter Dufaux.

Ik stel dan ook voor niet opnieuw een commissie te benoemen voor het onderzoek van de geloofsbrieven van de heer Peter Dufaux.

Is het parlement het daarmee eens ? (*Instemming*)

Ik roep de heer Peter Dufaux uit tot Vlaams volksvertegenwoordiger en nodig hem uit de grondwettelijke eed af te leggen, die luidt als volgt : 'Ik zweer de Grondwet na te leven'.

– *De heer Peter Dufaux legt de grondwettelijke eed af.*

Namens alle collega's heet ik u van harte welkom in het Vlaams Parlement. (*Applaus*)

BOODSCHAP

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 15 september 1998 deelt de voorzitter van de Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft mee dat die Raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 1999**Bespreking**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de bespreking van de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 1999.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, de jongste septemberverklaring staat in de schaduw van de recente regeringwisseling. Ik zal daarover eerst mijn bedenkingen formuleren.

Maandag vroeg ik half plagend, half schertsend of die regeringwisseling bedoeld was om de Vlaamse regering te versterken. Dat was enigszins ironisch bedoeld, maar ik was tevens teleurgesteld dat de Vlaamse instellingen opnieuw het onderspit moeten delven ten opzichte van het federale niveau. Als men de zogeheten sterkste man van de SP van het Vlaamse naar het federale niveau overhevelt, noemen sommigen dat een promotie van tweede naar eerste klasse. Ik vind dat een onterechte vergelijking, maar in elk geval toont dit aan dat de partijbureaus het federale niveau nog altijd hoger

Denys

schatten dan het Vlaamse. Dit stemt me allerminst gelukkig.

Als ik goed ben ingelicht, werd deze hele operatie uitgevoerd zonder medeweten van de minister-president. De SP-top heeft in Hasselt beslist dat twee belangrijke regeringsposten zomaar werden gewijzigd. Ik stel me dan ook vragen bij de impact van de minister-president op zijn regering, op het bestuur, op de inhoud en uitvoering ervan. Wat men ook moge beweren, het zijn nog altijd de ministers die het beleid een gezicht geven. We worden nu met twee ministers geconfronteerd die niet hebben meegewerkt aan de laatste begrotingsopmaak, of toch niet in hun huidige bevoegdheid. Dit bewijst de betrekkelijke invloed van de minister-president op zijn regering. Het zou goed zijn daar eens over na te denken, want vandaag is een regeringshoofd eerder een lijder dan een leider. Dat is de realiteit.

Mijnheer De Roo, we hebben reeds voorstellen gedaan om de impact wel te vergroten. In de commissie voor de verfijning van de democratie hebben we er bijvoorbeeld voor gepleit dat de minister-president rechtstreeks zou worden verkozen en dat hij zelf zijn regering zou kunnen samenstellen. Naar aanleiding van deze regeringswissel zou de discussie opnieuw moeten worden gevoerd. De hamvraag luidt hoe het algemeen belang van de regering kan primeren op het partijbelang. Ons voorstel inzake de rechtstreekse verkiezing en de regeringsamenstelling is de enige manier om dat dispuut uit te klaren.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Denys, het voorstel dat u nu formuleert, werd omstandig besproken in het Uitgebreid Bureau en binnen de groep die zich heeft gebogen over bepaalde hervormingen. Er was over deze zaak absoluut geen consensus. Uw alternatief is voor bespreking vatbaar.

Ik werd van alle ontwikkelingen op een correcte manier op de hoogte gebracht. Het verbaast me trouwens dat uw standpunt haaks staat op dat van uw partijvoorzitter. Tijdens het radioprogramma Actueel zei hij geen graten te zien in wat er is gebeurd. Met enige trots zou ik kunnen stellen dat men een beroep moet doen op een lid van de Vlaamse regering om de federale problemen op te lossen.

Men zou er ten slotte inderdaad over kunnen nadenken dat de minister-president in een bepaalde constellatie een liberale minister zou aanwijzen. Daarover moet inderdaad van gedachten worden gewisseld. (*Gelach*)

De heer André Denys : Mijnheer de minister-president, u kunt uw eigen zwakheid als regeringsleider misschien weglachen. Het is echter niet democratisch oorbaar dat men eerst een Vlaamse en daarna een federale bevoegdheid – of omgekeerd – opneemt. Dit is niet de juiste manier om de burger meer bij de politiek te betrekken en verantwoordelijkheid te geven, wat men daar in partijbureaus ook over moge zeggen.

U kunt op geen enkele wijze aantonen dat het belang van uw regering door deze regeringswissel werd gediend. Integendeel, het partijbelang werd ermee gediend. Deze vaststelling moet ons doen nadenken over hoe we dit kunnen ombuigen. Tot dusver is het beste alternatief nog altijd om de regeringsleider rechtstreeks door de burger te laten verkiezen en de regeringsamenstelling aan hem over te laten.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer Denys, het verwondert me u te horen pleiten voor een nog sterkere uitvoerende macht. Het zou eerder uw bekommernis moeten zijn het parlement te versterken. Hebben parlementsleden in de eerste plaats de plicht om te pleiten voor een sterkere regering ? Ik denk het niet. Onze eerste opdracht en zorg bestaat erin het parlement sterker te maken ten aanzien van de uitvoerende macht.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, deze discussie wordt niet ernstig gevoerd. De heer Denys heeft gezegd dat het mogelijk moet zijn om de regering te herschikken en haar slagkracht te vrijwaren, op een ogenblik dat het land in crisis verkeert. Dat is toch logisch. De enen zullen beweren dat onze ploeg is gehalveerd ; de anderen daarentegen zullen beweren dat we onze beste spits hebben uitgeleend. Maar daarmee zegt de minister-president eigenlijk ook dat zijn ploeg is verzwakt.

Mijnheer de minister-president, u zei zelf : ‘Men heeft me op de hoogte gehouden.’ Maar dat is precies wat de heer Denys heeft aangeklaagd. Hij hekelt het feit dat men u wel op de hoogte houdt,

Vermeiren

maar dat u geen inspraak hebt en niet actief aan dat debat hebt deelgenomen. De bedrukte gezichten die er maandagochtend in dit halfroond te bekijken waren, en de begrafenisstemming die hier heerste, spraken boekdelen. U zelf, de regering maar ook het parlement worden voor schut gezet. In de partijcenaakels is de beslissing gevallen, en nergens anders. Dat zal u toch niet betwisten !

De voorzitter : Mag ik u vragen deze discussie af te ronden ? Vergeet niet dat uw woorden aan het papier worden toevertrouwd, en dat men dit alles ook nog binnen een aantal maanden zal kunnen herlezen in de Parlementaire Handelingen. Laten we daarover eens goed nadenken.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik ben het volledig met u eens, mijnheer de voorzitter. Maar is het niet zo dat we hier proberen om onder uw leiding gestalte te geven aan een andere politieke cultuur ?

De voorzitter : Dat woord is al zo dikwijls misbruikt ...

De heer André Denys : Ik wil die term niet misbruiken. Als de heer Taylor me zou vragen wat het belangrijkste is, dan zou ik hem antwoorden dat het algemeen belang primeert op het partijbelang. Het algemeen belang vereist een krachtig bestuur : een krachtige regering en een krachtig parlement. Ik stel wel dikwijls vast dat het partijbelang primeert boven het algemeen belang. Dat is niet enkel bij de SP en de CVP zo ; ook bij ons is dat mogelijk. We moeten structurele oplossingen bedenken om dat ten goede te veranderen. Ik blijf erbij dat de rechtstreekse verkiezing van de minister-president een middel is om de regering te versterken, zonder dat het parlement wordt verzwakt.

Sta me toe, mijnheer de voorzitter, hier nog iets te zeggen over onze nieuwe minister vice-president. Ik wil hier eerlijk bekennen dat ik hem niet goed ken. Ik woon niet in Hasselt. Ik heb niet de gewoonte om iemand die ik niet ken bij voorbaat te beoordelen of te veroordelen. Vele SP-collega's van de heer Stevaert ken ik wel goed. Ik heb ze hier in dit parlement regelmatig ontmoet. Dat geldt niet voor de minister vice-president ; ik heb hem hier weinig ontmoet.

Toch wil ik een zaak kwijt. Het parlementaire werk levert niet altijd het mediasucces op dat wij allen verwachten. Toch zit ik met iets dat me blijft verve-

len. Ik heb het over een interview van de heer Stevaert in een of ander weekblad, waarin hij zich nogal denigrerend heeft uitgelaten over het parlement en het parlementaire werk. Ik kan zijn bewoordingen niet uit het hoofd citeren, maar het kwam er op neer dat hij het parlementaire werk enigszins als tijdverlies beschouwde. Hij stelde het parlement voor als een praatbarak die weinig resultaten bereikt. Ik vraag de minister vice-president om rekening te willen houden met het parlement. Zo niet, vrees ik dat er zich wel eens onaangename kortsluitingen zullen voordoen.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben ontroerd door de unanimité in dit parlement over het schitterende werk dat mijn voorganger, minister Van den Bossche, heeft verricht. In het verleden was enkel de meerderheid daarvan overtuigd, maar sinds hij twee dagen geleden vertrokken is, noemt iedereen hem een schitterende kracht. Het kan dus verkeren.

Over mezelf zal ik uiteraard heel weinig zeggen. Mijnheer Denys, u moet opletten dat u mijn woorden niet fout interpreteert, want ook op dat vlak zou het kunnen verkeren. In elk geval dank ik u voor het vertrouwen dat ik tot nu toe heb gekregen.

In verband met het verhaal dat dit niet democratisch zou zijn verlopen, wil ik op de procedures wijzen. De federale procedure bestaat erin dat de koning de minister benoemt.

De heer André Denys : Minister Stevaert, we kennen de procedure. U hoeft ons dat niet uit te leggen. (*Gelach*)

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer Denys, laat me uitspreken. De Vlaamse procedure is heel democratisch.

De heer André Denys : Heel democratisch, ja.

Minister Steve Stevaert : Ik denk dat u daar geen bezwaar tegen kunt hebben. Ik weet dat de VLD de ambitie heeft om Vlaanderen en België te besturen.

De heer André Denys : We hebben inderdaad die ambitie.

Minister Steve Stevaert : We zullen zien wanneer dat zal gebeuren en hoe lang dat nog zal duren. We zullen uw woorden onthouden en zien of u, wanneer u ooit – eventueel binnen afzienbare tijd – wordt voorgedragen voor een federaal mandaat, dat mandaat zal weigeren omdat u deel uitmaakt van het Vlaams Parlement.

De heer André Denys : Ik had liever een antwoord gekregen over uw houding ten opzichte van het parlement. U beweert dat ik uw interview verkeerd heb geïnterpreteerd. Ik heb het misschien verkeerd begrepen. Ik had echter liever gehad dat u in uw antwoord meer waarborgen gaf aan het parlement in verband met de manier waarop u, als regeringslid, dat parlement zult behandelen. Maar goed, de feiten en de praktijk zullen ons dat duidelijk maken.

Mijnheer de minister-president, er wordt soms beweerd dat het imago dat men u aanmeet eigenlijk niet overeenstemt met uw echte persoonlijkheid. Ik geef eerlijk toe dat ik het daar gedeeltelijk mee eens ben. U bent een heel charmant man in de omgang, maar ik denk dat u slecht wordt geadviseerd. U meet zich als minister-president een imago aan van wat ik kunstmatig opgeblazen zelfgenoegzaamheid noem. U geeft bijvoorbeeld uw beleidsverklaring de titel 'De kroon op het werk van de Vlamingen'.

Collega's, ik aanvaard nog dat een regeringsverantwoordelijke een jaar voor de verkiezingen een goednieuwsshow probeert te verkopen. Dat u zichzelf kroont tot koning van Vlaanderen, vind ik echter een beetje wereldvreemd. U beschrijft uw begroting als het koninginnenstuk van de prestaties van alle Vlamingen. Dat tart elke redelijke benadering.

In de eerste plaats is dat technisch onjuist. De middelen van de begroting – de vrucht van de inspanningen van de Vlamingen – zijn niet het resultaat van ons sociaal-economisch succes, maar hangen gewoon af van een dotatie die we van de federale overheid krijgen.

Ten tweede, en dit is belangrijker, moet het uitdelen van 600 miljard frank wel een invloed hebben op de sociaal-economische toestand in Vlaanderen. Dat is evident. Om zichzelf op basis van een begrotingsbeleid te kronen tot koning, moet men wel kunnen aantonen dat die 600 miljard frank efficiënt wordt besteed. Dat is de essentie van mijn betoog.

Ik heb hierover al verschillende gesprekken gevoerd met leden van mijn fractie. Overal waar we in Vlaanderen komen, bijvoorbeeld in bedrijven, scholen, ziekenhuizen, rusthuizen, sportclubs en jeugdbewegingen, stellen we vragen over de doeltreffendheid van de subsidies. Ik beweer niet dat alles slecht is, maar we horen overal suggesties over dingen die kunnen worden verbeterd en opmerkingen over zaken die niet worden uitgevoerd.

Mijnheer de minister-president, we krijgen de indruk dat er geen efficiënt begrotingsbeleid wordt gevoerd. Men zou dus heel bescheiden en nederig moeten zijn bij het voorlezen van een septemberverklaring over het begrotingsbeleid. Zo stelt uw Nederlandse collega Kok eveneens vast dat het goed gaat, maar hij schrijft dit succes in de eerste plaats toe aan de Nederlandse ondernemingen en werknemers. Ik vind het goed dat men niet pessimistisch of defaitistisch is, maar wil toch enige bescheidenheid vragen.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik wil niet uitweiden over de formulering van mijn verklaring, maar we hebben precies willen aangeven dat het hierbij gaat om de activiteit en de creativiteit van de Vlamingen. We hebben ook aangeduid wat er nog misloopt en kan worden verbeterd. Maar we hebben eveneens met vergelijkende statistieken aangetoond dat het succes niet uit de lucht is komen vallen. Zoals u zegt, gebeuren er in de bedrijven, de scholen, het vrijwilligerswerk en zo vele samenlevingsverbanden schitterende dingen. Vandaar dat we zeggen dat het niet slecht gaat in Vlaanderen. Daarover zijn we het dus eens.

De heer André Denys : We zijn het eens, op één punt na. Wie gaat praten met mensen in de scholen, de bedrijven en de ziekenhuizen, hoort zeer veel voorstellen tot verandering. Dat betekent niet noodzakelijk dat er meer geld moet komen. Ik beweer niet dat u geen contact hebt met de basis. Maar dat contact is veel te officieel van aard : het beperkt zich tot mensen die u naar de mond praten en slechts uit zijn op een verhoging van de toelage. (*Opmerkingen van minister Wivina Demeester-De Meyer*) Mevrouw de minister, de omstandigheden hebben u en uw regering enigszins wereldvreemd gemaakt. Als de opiniepeilingen vandaag aangeven dat de Vlaming geen vertrouwen in u heeft, dan heeft dat een oorzaak. U weet niet precies meer wat er leeft in Vlaanderen, wat de Vlaming verwacht en verlangt.

Mevrouw de minister, ik zal u de kans geven me van repliek te dienen, maar luister eerst eens goed

Denys

naar mij. Misschien is uw grootste fout juist dat u alles van tevoren wilt zeggen. Volgens ons verwachten de Vlamingen dat ze worden beloond voor hun werk : ze ergeren zich aan een keurslijf van overheidsreglementeringen en willen iets meer vrije beweging en ruimte. De Vlamingen hebben nood aan menselijke warmte. Ze vragen meer levenskwaliteit en meer werkzekerheid. Dat zijn de krachtlijnen die wij ontwaren als we rondkijken in Vlaanderen.

Laten we eens bekijken of deze verwachtingen tijdens deze zittingsperiode voldoende werden ingelost door deze regering.

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer Denys, het is niet de bedoeling dat ik na uw uiteenzetting ook op de tribune kom spreken. Maar ik zal de hele tijd zeer goed luisteren, wees gerust. Ik wil u wel melden dat ik vorige week een van die vele rusthuizen heb bezocht, in Lokeren. Die gemeente heeft een liberaal bestuur. De heer De Gucht was toen ook aanwezig. Ik heb toen heel goed geluisterd, zowel naar de OCMW-voorzitter als naar de burgemeester en de bejaarden die er wonen. Welnu, ik heb daar geen enkele suggestie gehoord dat we de middelen daarvoor niet goed zouden besteden. De heer De Gucht kan dat bevestigen.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mevrouw de minister, de heer Denys heeft toch enigszins gelijk als hij zegt dat u wereldvreemd bent. Federaal minister Smet was daar immers ook, en die is daarna samen met ons nog een pint gaan pakken. U daarentegen bent onmiddellijk vertrokken. *(Gelach)*

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer De Gucht, u vergist zich. Ik ben wel nog mee een pint gaan pakken.

De heer André Denys : Collega's, ik wil even dieper ingaan op de vijf aangehaalde punten. Zo wil ik nagaan of de regering daarop heeft ingespeeld.

Werd de kwaliteit van het leven verbeterd door deze regering ? Is er meer menselijke warmte in Vlaanderen ? Mevrouw de minister, u zult misschien opwerpen dat er in de begroting meer geld werd voorzien voor milieu en voor de sociale sector. Op die manier maakt u echter een verkeerde

inschatting. De subjectieve menselijke betrachtingen waarover het hier gaat, kunnen niet op een cijfermatige manier worden benaderd. Het heeft vooral te maken met kleinere zaken zoals de juiste klasomvang in het basisonderwijs, een grotere beslissingsvrijheid voor gehandicapten door het persoonlijk gehandicaptenbudget en het aansporen van mensen tot gemeenschapswerking via een sterkere responsabilisering.

Men vergeet te vlug dat de warmte van een samenleving niet steunt op de hoogte van de overheidsuitgaven, maar wel op de graad van betrokkenheid tussen de mensen onderling. Verantwoordelijkheid van mensen voor zichzelf en voor elkaar is van zeer grote waarde. Een menselijke overheid is geen overheid die alles zelf doet, en zich zo in de plaats stelt van de mensen. Een menselijke overheid houdt rekening met menselijke gevoelens en betrachtingen. Er moet een juiste balans worden gevonden tussen persoonlijke verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid. Uiteraard moet er ook een collectieve verantwoordelijkheid zijn voor de meest kwetsbaren.

De Vlaamse regering heeft die balans echter niet gevonden. Haar sociaal beleid moedigt immers de afhankelijkheid aan van de persoon ten opzichte van de overheid. Het zou echter net andersom moeten zijn. Het uitgebreid stimuleren van onafhankelijkheid moet de leidraad zijn van een écht sociaal beleid. Op dat vlak sta ik volledig achter de ideeën van de Britse premier Blair. Die stelt ook klaar en duidelijk dat afhankelijkheid niet goed is in een sociaal beleid, en dat men de onafhankelijkheid moet stimuleren.

Minister Luc Martens : Mijnheer Denys, u beweert dat de Vlaamse regering de afhankelijkheid van de mensen stimuleert. Het feit dat u dit stelt, toont aan dat u er zeer weinig van hebt begrepen. Ik verwijs zowel naar ons gehandicapten- als naar ons ouderenbeleid. Wij spreken de mensen wel degelijk aan in hun mogelijkheden, zowel qua wonen als qua verzorging. Vanuit een thuissituatie kunnen die mensen zo veel mogelijk in hun zelfstandigheid voorzien. Daarvoor worden aanzienlijke budgettaire middelen vrijgemaakt. U lijkt dat alles te negeren. Met ons beleid proberen we wel degelijk de mogelijkheden van elke individuele persoon te maximaliseren. Ik herhaal dat u er blijkbaar weinig van hebt begrepen. Gelukkig zijn er een aantal collega's van u die er wel iets van begrijpen.

De heer André Denys : Mijnheer de minister, ik verwijs naar de arbeidsbemiddeling en de bestrijding van de werkloosheid. In andere landen gaat

Denys

men – anders dan hier – op een activerende manier te werk. Ik stel vast dat u een project indient voor een zogenaamde zorgverzekering voor bejaarden onder de naam afhankelijkheidsverzekering. Dat zegt toch al voldoende ?

Minister Luc Martens : Dat is niet waar ! Dat staat daar niet in !

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer Denys, dat staat daar nergens in !

De heer André Denys : Mijnheer de minister, ik zal komen luisteren naar uw uiteenzetting in de commissie voor Financiën en Begroting. Ik hoop dat u mij zult kunnen aantonen dat het vroegere beleid, met de nadruk op afhankelijkheid, nu is geëvolueerd naar een beleid met de nadruk op onafhankelijkheid.

De Vlamingen verwachten dat ze worden beloond voor hun werk. Vlaanderen had en heeft ruimte in de begroting om de Vlamingen fiscaal te belonen. Die ruimte wordt echter volledig aangewend voor nieuwe uitgaven. Er wordt in geen enkele vorm van lastenverlaging voorzien.

De Vlaamse regering heeft het aan zichzelf te danken dat ze niet wordt gewaardeerd door de bevolking. Destijds werd de grotere autonomie van Vlaanderen aan de bevolking gepredikt met de slogan 'Meer Vlaanderen betekent minder lasten voor de burger.' De Vlamingen die daarin hebben geloofd, voelen zich vandaag bedrogen. Ze hebben van de Vlaamse regering immers nog geen frank belastingverlaging gekregen. Nochtans horen ze jaarlijks verkondigen dat er een begrotingsoverschot is.

Ons pleidooi voor meer fiscale en financiële autonomie wordt vandaag met groot wantrouwen door de mensen aanhoord. Ze weten dat een rooms-rode coalitie geen enkele waarborg biedt dat een eigen fiscaliteit en meer autonomie zullen leiden tot een verlaging van de lasten.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Van bij het begin van deze regeerperiode heb ik gezegd dat we eerst moeten werken aan een verbetering van het omgevingsklimaat, dat we ruimte moeten scheppen voor creativiteit en dat er tijdens deze regeerperiode geen vermindering van de personen-

belasting zou komen. Een aantal werkgelegenheidsdossiers bewijzen dat we voldoende sterk staan om de problemen het hoofd te bieden.

Er werden een aantal selectieve verlagingen doorgevoerd. Uit de nota van minister Demeester namens de Vlaamse regering blijkt dat die verlagingen verantwoord waren. U pleit echter zonder meer voor een versnipperde lastenverlaging, zonder dat u een zicht hebt op de gevolgen. Dat is niet onze visie.

De heer André Denys : Er is een fundamenteel verschil tussen wat de VLD voorstelt en wat de VLD in een Vlaamse regering zou doen. Onze partij zou ervoor zorgen dat de ruimte die door het beleid in de begroting is ontstaan, de bevolking gedeeltelijk ten goede zou komen. Mijnheer de minister-president, u gebruikt daarentegen elke groei van de middelen om opnieuw meer geld uit te geven.

We staan niet alleen met deze visie, en dat weten de leden van de commissie voor Staatshervorming maar al te goed. Tijdens de hoorzitting van de commissie heeft professor Van Orshoven aangetoond dat Vlaanderen vandaag over voldoende instrumenten beschikt om in te spelen op de vraag van de mensen. Dat kan bijvoorbeeld door afcontiemen op de personenbelasting toe te staan. Het komt erop neer dat de mensen meer beloond willen worden voor hun werk.

Vlaanderen is ook overmatig gereguleerd. Iedereen erkent dat, maar er verandert niets. Ik had verwacht dat de Vlaamse regering, naar aanleiding van haar jongste begroting, een lijst zou opmaken van vereenvoudigingen in de reglementeringen. Dat gebeurde echter niet. De minister-president heeft aangekondigd dat hij inzake de procedure voor bedrijfsinvesteringen de milieureglementering en de reglementering van ruimtelijke ordening zou coördineren en codificeren. Dat werd herhaaldelijk gevraagd door onder anderen de heer Van Mechelen, bijvoorbeeld in 1997 tijdens het debat over de tewerkstelling. Het zou toen worden uitgevoerd, maar er gebeurde niets.

Dat heeft twee redenen. De eerste reden is dat iedere minister in zijn eigen hokje werkt. Er wordt naast mekaar gewerkt en er is geen geïntegreerde aanpak.

De tweede reden betreft zowat mijn stokpaardje. De Vlaamse regering slaagt er niet in om het debat te voeren over de kerntaken van de overheid. Iedere minister werkt in zijn eigen hokje, wat de door-

Denys

zichtigheid van het beleid hypothekeert. Het gaat niet alleen om welzijn en gezondheid, maar ook om de toch erg belangrijke vorming. Die vorming is versnipperd over de VDAB, dus de minister van Tewerkstelling, het VIZO, dus de minister van Economie en het OSP, dus de minister van Onderwijs. Door na te laten te integreren en te coördineren wordt er inefficiënt gewerkt. Er is overreglementering en de normering speelt er onvoldoende op in.

Hetzelfde gebeurt met het sportbeleid, dat is versnipperd over drie domeinen. Daar blijft het niet bij. Ik denk aan de minister van Economie, die niet beschikt over instrumenten van promotie of export. Dit alles toont aan dat de verkeerde bevoegdheidsverdeling binnen de Vlaamse regering leidt tot een ondoorzichtig beleid en te veel naast elkaar werken, te veel reglementering en te veel normering. Ik wil vandaag echter geen discussie op gang brengen over de duidelijke afbakening van bevoegdheden. Ik heb dat al verscheidene keren gedaan. Ik vind dat we duidelijk moeten aflijnen wat de taken zijn van overheid, de VOI's, de privé-sector ; we moeten bijvoorbeeld bepalen wat kan worden uitbesteed.

Wat me echter het meest stoort, mijnheer de minister-president, is het pact met de gemeenten, waarin u reeds een aantal voorstellen hebt bekendgemaakt aan de gemeentebesturen. De VLD had op zijn minst verwacht dat daarin zou staan dat bepaalde bevoegdheden van de centrale overheid naar de lokale overheid zouden gaan, die ze dan op een autonome wijze zou kunnen invullen zonder het alziend toezicht van de keizer-koster in Brussel. Daarvan is in geen enkel voorstel van de Vlaamse regering ook maar iets terug te vinden. Men heeft hier de mond vol over subsidiariteit voor de lokale besturen. In de praktijk is er een groot verschil tussen woord en daad.

De Vlamingen vragen meer zekerheid op werk. Mijnheer de minister-president, ik heb geluisterd op welke manier u hier, naar aanleiding van de septemberverklaring, het succesverhaal van de tewerkstelling naar voren bracht. Ik vind dat u een gevaarlijke toer opgaat met een eenzijdige en onjuiste voorstelling van de evolutie van de tewerkstelling. Uiteraard doet u dat om electorale redenen, maar het blijft gevaarlijk. Op deze manier creëert u een foute toedracht van de werkelijke huidige situatie.

Dat u niet de volle waarheid spreekt, is reeds te merken in de twee documenten die werden ver-

spreid naar aanleiding van de septemberverklaring. U spreekt minister Demeester tegen met uw cijfers over de werkloosheid. U zegt dat het gemiddelde werkloosheidscijfer in Vlaanderen 5,3 procent bedraagt. Minister Demeester zegt daarentegen in haar document dat de laagste werkloosheidscijfers, subregionaal bekeken, voorkomen in Roeselare : ze bedragen er 6 procent. (*Opmerkingen van minister Wivina Demeester-De Meyer*)

Mevrouw De minister, ik weet het wel. Het verschil zit hem in het hanteren van de werkloosheidscijfers. Het begrip uitkeringsgerechtigd volledig werkloos is sedert enkele jaren een statistische anomalie. U zult nu wel uitleggen wat u bedoelde en wat de minister-president bedoelde.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Neen, er staat een minnetje voor dat percentage. Het cijfer voor Roeselare bedraagt -6,2 procent. Ik heb dat aan de pers ook uitgelegd. Dat betekent dat in de streek van minister Martens een tekort is aan geschikt personeel. Het gaat om -6,2 procent. Ik denk dat het belangrijk is dat u de cijfers juist leest. (*Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt*)

De heer André Denys : Mijnheer Bossuyt, ik spreek hier met objectieve cijfers in de hand, en u kunt me tegenspreken als die niet juist zijn. Ik neem de cijfers van de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen. Wat stellen we vast ? In 1997 is hun aantal gedaald met 13.268 eenheden. 80 procent van deze daling vloeit voort uit het feit dat men een aantal van deze uitkeringsgerechtigde volledig werklozen heeft overgeheveld naar de bejaarden, waardoor ze niet meer uitkeringsgerechtigd zijn, en een aantal van hen zijn PWA'ers geworden. Daarbovenop zijn er nog 6.000 werklozen geschorst. Dat is de realiteit.

Ik ontken niet, mijnheer de minister-president, dat de werkloosheid sedert 1995 reëel is gedaald, maar de fundamentele vraag rijst of dit gebeurde dankzij de stijging van de internationale conjunctuur, of dankzij de structurele verbetering van de concurrentiekracht van onze bedrijven. Om daar een eerlijk antwoord op te geven moet men de vergelijking maken met de periode voor de stijging van de internationale conjunctuur, namelijk 1992. Er zijn 1.000 nieuwe werkplaatsen bijgekomen tussen 1992 en juli 1998 die niet te maken hebben met de internationale conjunctuur, maar met een verbetering van de concurrentiekracht van onze bedrijven. Dat is natuurlijk iets anders dan zeggen dat we op weg zijn om de werkloosheid te halveren.

Denys

Als die verbetering in hoofdzaak te maken heeft met de internationale conjunctuur, dan rijzen naar mijn gevoel twee fundamentele vragen. De eerste vraag is : heeft Vlaanderen voldoende concurrentiekracht om een eventuele daling van de internationale conjunctuur op te vangen ? De tweede belangrijke vraag is : bestaat er kans dat er een internationale inzinking komt ?

De heer Francis Vermeiren : Vandaag staan er duizend mensen in de kou, en de minister zegt dat hij is bedrogen. Het is goed dat men ook aan doemdenken doet zonder te negatief te zijn, want dat wordt genegeerd.

De heer André Denys : Ik wil zeker niet negatief zijn, maar ik wil de zaken wel in een juiste context plaatsen. Daarvoor gebruik ik geen studie van de eigen liberale studiedienst, maar een rapport van de Harvard University dat deze zomer is verschenen in enkele financieel-economische dagbladen. De studie handelde over een vergelijking van de concurrentiekracht van enerzijds de bedrijven en anderzijds de overheden van 52 landen. Daaruit blijkt dat de concurrentiekracht van onze bedrijven op de 21ste plaats staat en die van onze overheid op de 29ste plaats. Deze studie leert ons dus dat de kwaliteit van ons bedrijfsleven, de productie van onze werknemers en de ondernemingszin de concurrentiekracht omhoog trekken, terwijl de slechte kwaliteit van het overheidsbeleid ze omlaag trekt.

Dan kom ik tot de tweede vraag : hangen er onweerswolken boven de internationale economische conjunctuur ? Ik ben geen beurspecialist, maar ik volg de beurs voldoende om te weten wat er aan de hand is. Ik weet dat de beurs soms irrationeel reageert en ze veel te maken heeft met speculatie. Als echter in de voorbije twee jaar zowel de Belgische als de Europese en de internationale beurzen met twintig tot dertig procent stijgen op jaarbasis, en dat sedert juli – op vier maanden tijd dus – dezelfde beurzen dalen met twintig procent, kunt u mij niet wijsmaken dat er niets aan de hand is. Dat heeft ook te maken met speculatie, met de situatie in Zuidoost-Azië en Rusland en met de economische terugval in Zuid-Amerika. Ik wil niet al te pessimistisch overkomen, maar als we die signalen niet opvangen en in ons beleid verwerken, dan zijn we verkeerd bezig. Ik wens in dit verband trouwens te wijzen op een studie van de Nationale Bank, waaruit gebleken is dat het ondernemersvertrouwen in de maand augustus een enorme duik heeft gemaakt. Ik heb het hier meer bepaald over

de synthetische bruto-indicator die toen zakte van -2,5 tot -8,6.

De enige manier om daar als overheid op te reageren, is door het zo vlug mogelijk wegwerken van onze overheidshandicaps. Daarom heeft Vlaanderen nood aan een lastenverlaging, waar wij al jaren op aandringen. Maar Vlaanderen heeft ook nood aan het afbouwen van de reglementeringen, aan het drastisch inkorten van de periode van de procedure voor bedrijfsinvesteringen, aan het geven van grotere rechtszekerheid aan onze bedrijven, aan grotere investeringen in onze infrastructuur, aan zware inspanningen voor vorming en aan een betere samenwerking tussen het technisch onderwijs en de industrie. De VLD pleit voor dit alles reeds jaren, maar er wordt slechts met mondjesmaat, of helemaal niet, invulling aan gegeven. Wil men aan de groei een duurzaam karakter geven, dan heeft Vlaanderen nood aan liberale zuurstof.

Tot slot wens ik nog iets te zeggen over het politiek project Vlaanderen zelf. Mijnheer de minister-president, tijdens uw tweede regeerperiode heeft Vlaanderen, waar u graag het boegbeeld van bent, als politiek project geen goede beurt gemaakt. Hiervoor zijn twee redenen, namelijk het gebrek aan Vlaamse geloofwaardigheid en het in het gedrang komen van ons internationaal aanzien.

Een politiek project – zoals het bekomen van meer autonomie voor Vlaanderen – kan maar aanslaan bij de bevolking als het geloofwaardig wordt uitgedragen. Geloofwaardigheid is de voorwaarde bij uitstek om in te dringen in de harten van de bevolking. Geloofwaardigheid realiseert men niet door mooie intentieverklaringen, maar door te doen wat men zegt.

Vlaamse geloofwaardigheid bekomt men niet door politiek opbod. Wij, als oppositie, hebben in dit Vlaams Parlement nooit een politiek gevoerd om de eerste van de Vlaamse klas te zijn voor wat het communautair dossier betreft. Wij zijn echter wel de onverbiddelijke hoeders van de correcte uitvoering van de afspraken die hier in dit communautair dossier zijn gemaakt.

Mijnheer de minister-president, als men hier een resolutie stemt in verband met de koppeling van het EU-stemrecht aan de gegarandeerde aanwezigheid van de Vlamingen in Brussel, maar die achteraf niet uitvoert, dan betekent dit een zware klap voor de Vlaamse politieke geloofwaardigheid. Zolang het Vlaams belang ondergeschikt blijft aan het federaal belang, zal van de Vlaamse geloof-

Denys

waardigheid bij de bevolking niet veel terecht komen.

Een tweede bekommernis voor ons is de aantasting van ons internationaal aanzien. Vlaanderen dreigde door de ganse heisa rond het Columberg rapport een negatief imago te krijgen. Gelukkig hebben de heren Goovaerts, Weyts en Van der Maelen dit nog kunnen ombuigen en zijn we aan het ergste ontsnapt.

Het was echter het zoveelste bewijs dat we in Vlaanderen eigenlijk geen strategie hebben. Als minister-president draagt u hierin een extra verantwoordelijkheid. Door het uitblijven van enig initiatief terzake manoeuvreert u Vlaanderen in een verliezersstrategie, veroorzaakt door drie factoren.

Ten eerste is er uw verkeerde aanpak in het buitenland. U onderneemt veel buitenlandse reizen, maar verwaarloost de uitbouw van een diplomatiek netwerk, in tegenstelling tot de de Franstaligen.

Ten tweede hebt u een abnormaal slechte verhouding met uw Waalse collega, minister-president Collignon. In uw 11 juli-toespraak had u het over de opbouw van de staatshervorming van onderuit, via een dialoog van gemeenschap tot gemeenschap. Mijnheer de minister-president, wie is uw gesprekspartner in Wallonië ? Is het de heer Collignon ? U hebt geen gesprekspartner in de Franstalige Gemeenschap, en dit duidt op een gebrekkige strategie.

Ten derde ontstaat de verliezersstrategie omdat uw strategie voor Vlaanderen ondergeschikt is aan die van de CVP. Binnen uw eigen partij staat u immers onvoldoende sterk.

Collega's, om drie redenen werd Vlaanderen met een verliezersstrategie opgezaald. We krijgen al drie jaar lang hetzelfde antwoord van de minister-president : 'Wacht tot het einde van de werkzaamheden van de commissie voor Staatshervorming, dan zullen we in het Vlaams parlement een politiek feit creëren'. Ik stel echter vast de Franstaligen niet zo lang hebben gewacht. We laten ons rollen door hun houding over het EU-stemrecht. We zijn net duivenmelkers die wachten tot de onweerswolken zullen wegtrekken.

Tot slot tonen alle opinieonderzoeken, ook het onderzoek dat vanmorgen in een bekend weekblad verscheen, aan dat de Vlaming deze rooms-rode regering niet waardeert noch apprecieert. De grote

oorzaak hiervan is dat de minister-president onvoldoende rekening houdt met wat er echt leeft bij de mensen.

De Vlaming vraagt, maar krijgt geen lastenverlaging als beloning voor zijn werk. De Vlaming verafschuwt reglementitis, maar wordt ondertussen in een keurslijf van normen en overheidsverplichtingen gestopt. De Vlaamse economie beschikt over enorme troeven, maar deze kunnen onvoldoende worden uitgespeeld omdat Vlaanderen nalaat om een echt concurrentieel omgevingsmodel te ontwikkelen.

Mijnheer de minister-president, u vertelt de echte waarheid over de werkloosheidscijfers niet. Het Vlaams politiek project verliest aan geloofwaardigheid en internationaal aanzien omdat de regeringsleider ons opzadelt met een verliezersstrategie. Vlaanderen is onder Van den Brande II vervreemd van zijn doelstellingen en bevoogding. De VLD snakt daarom naar dertien juni om een eind te kunnen maken aan dit rooms-rode tijdperk van middelmatigheid en gemiste kansen. Ik dank u. (*Applaus bij de VLD, het VB en de VU*)

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers – ik heet in het bijzonder de nieuwe minister van harte welkom -, geachte collega's, de septemberverklaring van 1998 is de laatste van deze regeerperiode. Het is dus niet enkel een voorstelling van het beleid dat de Vlaamse regering in de loop van dit parlementaire jaar zal voeren, maar tevens een evaluatie van wat de voorbije drie jaar werd gerealiseerd. Ik wil daarom vooral ingaan op de inhoud van het beleid en niet op een aantal vormelijke aspecten waarover de heer Denys het uitvoerig heeft gehad.

Bij het begin van de bespreking van de septemberverklaring wil ik namens mijn fractie de minister van Begroting feliciteren. Zij is er opnieuw in geslaagd een begroting af te leveren die blaakt van gezondheid. Het begrotingsoverschot is groter dan de norm die door de Hoge Raad van Financiën werd vooropgesteld. Deze beleidsruimte maakt het ons mogelijk om reeds werk te maken van de financiering van de alom gevraagde Vlaamse zorgverzekering. We kennen voldoende de recente Belgische geschiedenis van de begrotingen en financiële middelen, om te beseffen hoe uniek het is om meerdere jaren na elkaar een begroting op te stellen met een overschot in plaats van met een tekort. Er zijn weinig overheden die dit in de loop van de

De Roo

voorbij twintig jaar hebben kunnen verwezenlijken.

Op vele gebieden wordt de onvolmaaktheid van de huidige federale staatsstructuur gevoeld. We kunnen er niet naast kijken. Op fiscaal vlak is deze onvolkomenheid misschien nog groter. Een efficiënt en democratisch beleid vereist meer bevoegdheden om ook via de fiscaliteit, bepaalde keuzes te stimuleren of te ontmoedigen.

Het democratische principe 'no taxation without representation' betekent dat de kiezer de keuzes van het fiscale beleid kan belonen of afstraffen.

De algemene toon van de septemberverklaring is dat het goed gaat in Vlaanderen. Het Vlaamse Belfortmodel doorstaat de vergelijking met het alom geroemde Nederlandse Poldermodel met glans. Zowel wat de economische groei als de daling van de werkloosheid betreft, heeft Vlaanderen aansluiting gevonden bij de Europese top.

De heer André Denys : Kunt u me uitleggen wat het Belfortmodel precies inhoudt ?

De heer Johan De Roo : Ik wil daar uitvoerig op ingaan tijdens een bijzonder georganiseerd debat, waar u dan kunt uitleggen wat het Nederlandse Poldermodel precies is.

De heer André Denys : Dat model houdt lastenverlaging, minder reglementering en meer beloning voor de mensen in.

De heer Johan De Roo : Het sociaal-economische beleid van Vlaanderen kan op een perfecte manier de vergelijking met Nederland doorstaan.

Wanneer de VLD de Nederlandse werkloosheid met de Vlaamse vergelijkt, is ze intellectueel niet altijd eerlijk. Men vergelijkt de ILO-werkloosheidscijfers voor Nederland met de VDAB-werkloosheidscijfers voor Vlaanderen. Dat is verkeerd. Men kan enkel de ILO werkloosheidscijfers met elkaar vergelijken. Ik geef een aantal voorbeelden : Europa 11,2 percent, Duitsland 8,9 percent, Frankrijk 12,6 percent, Nederland 5,5 percent, België 8,7 percent en het Vlaams Gewest 5,3 percent. Binnen België en in het bijzonder binnen Vlaanderen hebben we dus goede resultaten geboekt.

Deze cijfers mogen echter niet leiden tot triomfalisme, want dat is niet op zijn plaats. We moeten het beleid voortzetten omdat werklozen geen bood-

schap hebben aan juichkreten. Het bewijs werd gisteren nogmaals geleverd. Het is een kaakslag voor de werknemers van bedrijven als Levi's, waarin de laatste jaren nog belangrijke investeringen zijn gebeurd en die bovendien nog winst hebben gemaakt, dat ze hun baan moeten verliezen om redenen van kapitalisme. Bedrijven vertrekken naar Polen, Tsjechië of Slowakije in de hoop nog meer winst te maken. Mijn fractie vindt dat schandig. We moeten het recht op arbeid voor iedereen waarmaken.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik verheug me over wat de heer De Roo zegt. Minister Van Rompuy heeft daartoe een paar jaar geleden een prijzenswaardig initiatief genomen, maar is teruggefloten door de federale regering, waarvan dezelfde meerderheid deel uitmaakt. Ik wil de heer De Roo vragen wat zijn fractie binnen de partij heeft gedaan om de stelling van minister Van Rompuy te verdedigen. Men staat hier aan de klagmuur en zoekt naar middelen, maar als puntje bij paaltje komt, blijft men aan de klagmuur staan. De belangrijkste partij van dit land neemt geen initiatieven om die 1.000 mensen – en dan ben ik nog braaf – niet in de kou te laten staan.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : De heer Vermeiren wekt de indruk dat loonkostenverlaging ons concurrentienadeel zou kunnen opvangen. Dat is een pertinente leugen !

De heer Francis Vermeiren : Die stelling werd gisteravond in het achtuurjournaal nochtans verdedigd door de vakbondsafgevaardigde van het ABVV.

De heer Gilbert Bossuyt : We zijn vóór loonkostenverlaging, maar zelfs een aanzienlijke ingreep op dat vlak blijft onvoldoende om de concurrentievervalsing door bepaalde landen op te lossen. De sluiting van Levi Strauss is een staaltje van het meest rauwe kapitalisme. Het zou goed zijn om dat te onderkennen.

De heer Francis Vermeiren : U bekent dus dat uw fractie de loonkostenverlaging tegenhoudt ?

De voorzitter : Dat heb ik in elk geval niet gehoord, mijnheer Vermeiren.

De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Ik betreur uw plat opportunisme, mijnheer Vermeiren. Ik had samen met de minister van Economie verschillende gesprekken gevoerd met de bedrijfsleiding van Levi Strauss. Het is nu wel duidelijk dat men daar heeft geleerd hoe men de zaken moet aanpakken. De financieel directeur communiceert zeer open, heel anders dan de leiding van Renault, maar het blijft een even rauwe vorm van kapitalisme. Deze zomer werd nog een loonsverhoging toegestaan. Eergisteren werden nog nieuwe arbeidscontracten afgesloten en gisteren gingen de deuren dicht. Dat is platvloers, maar het wordt mooi verpakt.

U weet toch, mijnheer Vermeiren, dat we in deze sector nooit de lonen van het Oostblok of van de Aziatische landen kunnen halen. Het enige wat we kunnen doen is een optimaal omgevingskader scheppen. De Vlaamse regering heeft in dit dossier alle mogelijke moeite gedaan. Minister Kelchtermans heeft aanmoedigingspremies voor deeltijdse arbeid uitgekeerd. Dat heeft meer dan 10 miljoen frank gekost. Als u beweert, mijnheer Vermeiren, dat de politici niets hebben gedaan, maakt u zich schuldig aan hetzelfde opportunisme als het Vlaams Blok. (*Rumoer bij het VB*)

De heer Francis Vermeiren : Die laatste opmerking wijt ik aan de jeugdige leeftijd van de heer Decaluwé.

De heer Carl Decaluwé : Dat heeft niets met leeftijd te maken.

De heer Francis Vermeiren : Ik wil daar niet dieper op ingaan, maar iedereen in deze zaal weet dat uw laatste opmerking niet klopt.

Natuurlijk kunnen we niet wedijveren met landen waar geen sociale zekerheid moet worden betaald. Daaraan moet trouwens dringend iets worden gedaan. We kunnen wel incentives geven.

Minister Van Rompuy heeft dat begrepen. Bovendien is de werkkraft van de Vlaamse werknemer onze grootste troef. Men zou die beter kunnen uitspelen.

De heer Carl Decaluwé : De werknemers van Levi Strauss hebben zich kapot gewerkt.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik hoop dat de commissie voor Economie dit dossier in de komende dagen onder de loep zal nemen. We moeten alles doen wat in onze mogelijkheden ligt. We moeten ook het

internationale imago van dit bedrijf bespreken in de commissie voor Economie.

Binnen België zorgt vooral Vlaanderen voor de economische groei. Dat kan niet worden ontkend. Dit toont niet enkel aan dat de twee regio's grondig van elkaar verschillen, maar vooral dat een verschillend beleid tot aanzienlijke verschillen op het terrein leidt. Het is mede dankzij het consequente economische beleid van de Vlaamse overheid dat onze Vlaamse ondernemers en werknemers sterk blijven presteren.

Bij de start van deze regering in 1995 werd de halvering van de werkloosheid op middellange termijn vooropgesteld. We zijn goed op weg, en we moeten dit succesvolle beleid voortzetten. De werkloosheid moeten we blijven bestrijden, en we moeten streven naar toekomstgerichte jobs. De absolute prioriteit moet het recht op arbeid zijn voor iedereen in Vlaanderen.

Uit de bedrijfswereld ontvangen we signalen dat men onvoldoende geschikt personeel vindt. De paradox is dat er enerzijds nog heel wat langdurig uitkeringsgerechtigde werklozen zijn en er anderzijds een aantal knelpuntberoepen bestaan. Logischerwijze moet men zorgen voor een betere vorming en opleiding en moet men de mensen ook werkervaring laten opdoen. Minister Kelchtermans komt hieraan tegemoet via werkervaringsplannen en de operationalisering van de trajectwerking in de beheersovereenkomst met de VDAB, die loopt van 1999 tot 2003.

De CVP-fractie blijft een overtuigd voorstander van Vlaminov als arbeidskostverlagende maatregel. We steunen de koppeling van de arbeidskostvermindering aan vormingsinspanningen. Goed opgeleid personeel is immers niet alleen een wapen in de concurrentiestrijd, maar is ook het beste instrument van de werknemer tegen toekomstige werkloosheid.

De problematiek over de expansiesteun zal binnenkort ter sprake komen. Het verheugt ons dat het bedrag hiervoor in de begroting voor 1999 ongewijzigd is gebleven ten aanzien van de initiële begroting voor 1998. Binnen onze huidige bevoegdheden blijft expansiesteun immers een belangrijk instrument voor het Vlaams economisch beleid. Die is vaak doorslaggevend, zeker wanneer Vlaanderen moet concurreren met zijn buurlanden om buitenlandse investeringen aan te trekken.

We pleiten voor een administratieve vereenvoudiging en goede dienstverlening. Dikwijls hoort men

De Roo

ondernemers en burgers hierover klagen. In de komende jaren moeten de resultaten van de audit van Arthur Andersen met betrekking tot de vergunningen op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu in de praktijk worden gebracht.

Onze fractie kijkt uit naar de start van het virtuele loket waar burgers en ondernemers met de overheid, via PC en internet, kunnen communiceren en data uitwisselen. We stellen vast dat de Vlaamse overheid een voortrekkersrol blijft spelen in de informatiesamenleving.

Innovatie is een zeer belangrijke troef in een hoogcompetitieve wereldeconomie. Veel landen en regio's benijden de grote inspanningen die Vlaanderen aan de dag legt voor zijn wetenschapsbeleid. Op termijn zal men hier zichtbare resultaten mee boeken. De jaarlijkse verhoging van 2 miljard frank die ook in de begroting voor 1999 zit, mag niet onvermeld blijven.

Mijnheer de minister-president, we hopen dat uw innovatiedecreet na het advies van de Raad van State dit jaar wordt behandeld in het parlement. De problematiek inzake de infrastructuur is al geregeld aan bod gekomen. De buitenlandse investeringen in Vlaanderen waren de voorbije tien jaar nooit hoger dan vandaag. Van januari tot juli 1998 werd voor liefst 50 miljard frank geïnvesteerd. Deze positieve trend moet worden aangehouden.

De injectie in infrastructuur met meer dan 2 miljard frank bijkomende middelen is zeker op haar plaats. Ze is noodzakelijk voor het behoud van een economisch kader dat aantrekkelijk is voor nieuwe investeringen. Als Vlaanderen zijn rol als distributieland wil spelen, dan moet het blijven investeren in zijn wegen, havens, spoorwegen en waterlopen. Anders dreigen we ons niet alleen vast te rijden, maar ons ook stuk te rijden op een gebrekkige infrastructuur. Ook moeten er inspanningen gebeuren om het structurele onderhoud van de wegen te verbeteren. Het parlement heeft in dat verband in een resolutie gevraagd om een actieplan op te stellen om de achterstand in het onderhoud weg te werken.

In het regeerakkoord van 1995 maakt het onderwijs een belangrijk hoofdstuk uit. Sedert 1989 biedt de Grondwet de Vlaamse Gemeenschap de kans om een eigen onderwijsbeleid uit te stippelen. We hebben daar maximaal gebruik van gemaakt. Sedert de staatshervorming van 1988 zijn ongeveer

alle aspecten van het onderwijs aangepast aan de specifiek Vlaamse situatie en verlangens.

Tijdens deze zittingsperiode zijn een aantal belangrijke decreten goedgekeurd. Ik denk dan in de eerste plaats aan de decreten over het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Ik onthoud in dat verband de historische stap die we toen hebben gezet om de financiële middelen op een rechtvaardiger wijze tussen de onderwijsnetten te verdelen. Dat gebeurde op basis van het principe dat elke leerling evenveel waard is. De schoolpactnormen die in 1958 zijn afgesproken, zijn in 1998 gerealiseerd. Dit is een mijlpaal in de geschiedenis van het Vlaams onderwijs.

We zijn ervan overtuigd dat de nieuwe minister van Onderwijs de verbintenissen uit het verleden zal respecteren. We rekenen daarvoor op hem. En we zijn graag bereid om samen met hem nieuwe belangrijke stappen te zetten. We denken dan onder meer aan de realisatie van het volwassenenonderwijs. In een ontwerp van decreet is de doelstelling opgenomen om de samenwerking tussen de OSP-instellingen te bevorderen. Verder wordt daarin een nieuwe financieringswijze voorgesteld.

Er is ook het decreet op de centra voor leerlingenbegeleiding. In het ontwerp wordt erin voorzien om de PMS-centra en de MST-centra te integreren in één dienst. Daarbij wordt de opdracht van beide opnieuw gedefinieerd. En ten slotte is er het tweede luik van het bijzonder decreet betreffende de ARGO. Daarin zullen de personeelsaangelegenheden worden geregeld waarvoor geen beslissing bij tweederde meerderheid nodig is, maar die wel een onderdeel vormen van het politiek akkoord van 18 juni 1998.

We vragen de bijzondere aandacht van de nieuwe minister van Onderwijs voor de situatie van de vrije internaten. We staan er als christen-democraten op dat de gedane beloftes om hun financiële situatie te verbeteren, correct worden nagekomen en nog voor het einde van deze zittingsperiode.

De zorgverzekering is een nieuwe prioriteit van deze regering. De CVP-fractie stelt met genoegen vast dat de regering onze gedrevenheid deelt, en in haar begroting voor 1999 de zorgverzekering als een prioriteit naar voren schuift. Bij het uittekenen van een toekomstgericht welzijnsbeleid is de vergrijzing van de bevolking een belangrijk aandachtspunt. Centraal in het debat over de invoering van een zorgverzekering staat de betaalbaarheid van de zorg, door een betere dekking van de overblijvende persoonlijke kosten van zorgbehoevende

De Roo

personen. Hoewel de behoefte aan hulp en bijstand niet leeftijdsgebonden is, komt ze in de praktijk het meest voor bij de groep van hoogbejaarden. Maar een chronische of permanente ziekte-toestand maken langdurige hulp en bijstand even noodzakelijk.

Een stelsel van zorgverzekering mag dit gegeven niet veronachtzamen. Daarom mag dit stelsel zich in principe niet beperken tot de leeftijdsgroep van 65- of 60-plussers. Het moet van toepassing zijn op iedereen die deze zorgen nodig heeft. Dat moet ertoe bijdragen dat de intergenerationele solidariteit wordt bevorderd. De CVP-fractie is gewonnen voor een algemene zorgverzekering, die steunt op een brede intra- en intergenerationele solidariteit. Het financiële draagvlak van het stelsel moet breed genoeg zijn op langere termijn. De formule van minister Demeester, waarbij wordt gewerkt met reserves die in de loop van de komende jaren zullen worden opgebouwd, zal ons toelaten om voldoende middelen te genereren om vanaf 2010 klaar te staan. Op dat ogenblik zullen de demografische ontwikkelingen onweerstaanbaar hun invloed laten gelden.

We dringen er dan ook op aan dat er nog tijdens deze zittingsperiode, maar wel zonder overhaasting, een goed kaderdecreet over de zorgverzekering tot stand komt. We roepen alle parlementsleden op om initiatieven te nemen en mee te werken aan dit decreet, zodat tegen het jaar 2000 het zorgverzekeringssysteem effectief tot stand komt.

De heer Paul Van Grembergen : We zijn zeker niet gekant tegen een zorgverzekering. Ik begrijp de redenering van de heer De Roo om die zorgverzekering uit te breiden voor andere leeftijden, om de solidariteitsbasis te vergroten en om de financiering duidelijker in te vullen. Als men daaraan echter de intentie koppelt om de uitbetaling toe te vertrouwen aan verzuilde organisaties, dan ga ik niet akkoord. We weten dat de grote zuilen op dit ogenblik de federalisering van een aantal sectoren mee tegenhouden. Ik ben het dus wel eens met de noodzakelijke invulling, maar niet wanneer dit de verzuiling en de macht van structuren in Vlaanderen opnieuw versterkt.

De heer Johan De Roo : Mijnheer Van Grembergen, onze partij, en niet enkel onze fractie in dit parlement, opteert zonder enige terughoudendheid en in alle duidelijkheid voor een Vlaamse zorgver-

zekering. Dit zal aan bod kunnen komen op het ogenblik dat het decreet wordt besproken.

Een belangrijk onderdeel van het regeerakkoord dat nog moet worden verwezenlijkt, is de decretale hervorming van Bloso. Het parlement heeft daarvoor een aantal krijtlijnen aangereikt in een resolutie. We dringen er bij de regering op aan om snel werk te maken van een grondige hervorming. Indien dat niet mogelijk is, dan zeggen we : 'Liever geen Bloso-hervorming dan een minihervorming'.

Wat de sport betreft, is onze fractie bijzonder verheugd dat de Vlaamse regering eindelijk 50 miljoen frank uittrekt voor een eerste aanzet tot een jeugd-sportbeleid. Als fractie willen we onze verantwoordelijkheid op ons nemen en in een aangepast decretaal kader voorzien voor een doelmatige besteding van deze middelen.

Vorig jaar vroeg dit parlement unaniem in een gemotiveerde motie van aanbeveling aan de Vlaamse regering om het budget voor monumentenzorg aanzienlijk te verhogen. Er komen 150 miljoen frank bijkomende middelen voor deze belangrijke culturele, maar ook economische en sociale sector. Toch willen we benadrukken dat dit geen eenmalige budgetverhoging mag zijn naar aanleiding van een aantal, weliswaar belangrijke, feestelijkheden zoals Brussel 2000, Brugge 2002 en het Keizer Karel-Jaar. Zoals recent nog in allerlei studies werd aangetoond, is monumentenzorg een belangrijke hefboom voor de werkgelegenheid, de stads- en dorpsherwaardering en het toerisme. We vragen de regering dan ook om via een meerjarenplanning de nog steeds grote structurele achterstand weg te werken om de uitstekende oriënteringsnota van minister Martens te kunnen realiseren.

Vorig jaar heb ik bij de septemberverklaring bijzondere aandacht gevraagd voor het pact met de gemeenten en de OCMW's, dat in het regeeringsakkoord werd vooropgesteld. Het komende werkjaar zal een belangrijke impact hebben op de toekomstige organisatie van het binnenlands bestuur in Vlaanderen. Op 22 oktober heeft de minister-president alle gemeenten uitgenodigd voor een gesprek over dat langverwachte pact met de gemeenten en OCMW's. Ik zal mijn betoog van vorig jaar niet herhalen. Mijnheer de minister-president, ik wil wel zeggen dat de verwachtingen van de lokale besturen met betrekking tot dit pact hooggespannen zijn.

Terecht verwachten zij dat de regering het beleid zal omgooien en hen als volwaardige partners zal

De Roo

behandelen. Ik wil beklemtonen dat het pact met gemeenten en OCMW's niet is gediend met verklaringen, beloften en goede intenties. Uiteindelijk zal het immers concreet moeten worden uitgewerkt, zodat op gelijke voet, een nieuwe relatie wordt geschapen tussen de hogere overheid en de gedecentraliseerde besturen. Dit moet het basisuitgangspunt worden om ook bij het lokale en gedecentraliseerde niveau meer verantwoordelijkheid te leggen. Uiteraard moeten de nodige middelen hieraan worden verbonden.

Ik wil uw aandacht vestigen op een probleem in verband met de CAO's voor de lokale besturen. In de totstandkoming en de uitvoering van een aantal CAO's voor de lokale besturen – de gemeenten en de OCMW's – bestaat er een zekere achterstand. Mijn fractie is niet bepaald gelukkig met de recente ontwikkelingen van dit dossier. Concreet gaat het over de uitvoering van het sectoraal akkoord 1997-1998. Dit zal waarschijnlijk tijdens de komende maanden worden afgerond terwijl het op 1 januari 1997 in werking moet treden. Het lijkt ons vrij problematisch dat uitzonderingen worden toegestaan voor bepaalde besturen terwijl de onderhandelingen nog volop aan de gang zijn. De regering kan niet een dossier van een bepaalde stad goedkeuren, om vervolgens de zaken op hun beloop te laten en de CAO-onderhandelingen niet af te ronden.

Het Sociaal Impulsfonds moet grondig worden geëvalueerd. Hoewel de leefbaarheid van de stedelijke kernen wordt versterkt door de bijkomende inspanningen in het kader van het SIF, lijkt een ernstige evaluatie in de bevoegde commissie ons aangewezen. Men moet bekijken of de middelen voldoende efficiënt zijn besteed en de resultaten voldoende positief zijn. Indien men een en ander nog kan bijsturen, dan moet dat ook gebeuren.

Ik ben van mening dat het huisvestingsbeleid van minister Peeters zeer degelijk is. Dit beleid is gericht op de realisatie van 40.000 bijkomende woonegelegenheden die aan sociale voorwaarden ter beschikking worden gesteld. Ik hoop dat we deze belangrijke doelstelling kunnen realiseren. Dat zal niet eenvoudig zijn. Zowel in de huur- als in de koopsector moeten de financiële middelen worden opgetrokken. De van toepassing zijnde procedures maken het niet steeds gemakkelijk om snel te werken. Reeds in december 1996 nam minister Peeters het initiatief om meer samenhang in de procedures te brengen. Er is evenwel meer nodig. Procedures moeten zo kort en soepel moge-

lijk worden georganiseerd. Ik weet dat de bevoegde commissie daar werk van maakt.

Wat de toegang tot de sociale huisvesting betreft, is een aanpassing van de inkomens- en eigendomsvoorwaarden aangewezen, zowel voor de huur- als de koopsector. Een aanpassing van de inkomensgrenzen moet mogelijk maken dat een modaal gezin – dus een gezin waarvan beide partners een arbeidsinkomen hebben – in de sociale huisvesting terecht kan. Bovendien zijn er heel wat oudere mensen die hun te groot geworden woning willen ruilen voor een sociale woning. Door de huidige eigendomsvoorwaarde is dit momenteel niet mogelijk. Als we binnen de huisvestingssector een sociale mix willen bereiken, moeten we een oplossing zoeken voor deze twee knelpunten. Een aanpassing van deze voorwaarden plaatst echter een verruiming van de doelgroep tegenover een beperkt aanbod aan sociale woningen.

In het mobiliteitsdebat, dat stilaan op kruissnelheid zou moeten komen, moet worden gezocht naar de best mogelijke oplossingen voor het enorm complexe mobiliteitsvraagstuk in Vlaanderen. Dit debat betekent een enorme uitdaging voor dit parlement. We moeten ons ook op dat vlak op de 21ste eeuw voorbereiden. Het oplossen van de vele problemen inzake mobiliteit en verkeersveiligheid zal in de komende jaren ingrijpende en moedige beslissingen vergen. Het komt erop aan hiervoor een zo groot mogelijk politiek en maatschappelijk draagvlak te creëren.

Op korte termijn moet vooral werk worden gemaakt van het verbeteren van de verkeersveiligheid. Voor het eerst in jaren zijn in 1997 meer verkeersslachtoffers gevallen dan in het voorgaande jaar. Ook het gewest heeft hierin, als wegbeheerder van vaak gevaarlijke punten, een belangrijke verantwoordelijkheid, die veel verder gaat dan – op zich nuttige – affiche- en spandoekcampagnes. De CVP-fractie dringt er daarom op aan dat alvast meer aandacht wordt besteed aan een veilige schoolomgeving langs de gewestwegen.

Ook inzake milieu moeten regering en parlement nog een drukke agenda afwerken. Op verschillende terreinen zijn bestaande decreten of uitvoeringsbesluiten toe aan evaluatie, herwerking, hergroepering of vereenvoudiging. Dit is het geval voor onder meer het mestdecreet, het milieuhandhavingsdecreet, het decreet integraal waterbeheer en het onderdeel financiering van het bodemdecreet.

Deze decreten kunnen samen het sluitstuk vormen van het vele werk dat de huidige en de vorige rege-

De Roo

ring, samen met de parlementsleden van zowel meerderheid als oppositie, hebben verricht in de herstructurering van de milieu- en de natuurwetgeving tot meer coherente en overzichtelijke reglementen en decreten. Natuur en milieu krijgen zo een modern wettelijk kader, dat een planmatig en transparant beleid mogelijk maakt.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer De Roo, een hele reeks vroeger gemaakte plannen en decreten zijn nu aan een evaluatie toe. Durft u stellen dat u daarbij het Mestactieplan als een positief gegeven voor het natuurbeheer beschouwt ? De mislukking van dat Mestactieplan is toch voor iedereen duidelijk ? De nagestreefde doelstellingen werden geenszins gehaald.

De heer Johan De Roo : Mevrouw Maes, in de loop van de komende weken zullen we het nog uitvoerig over deze problematiek hebben. U weet dat er voor 1998 een evaluatie was gepland. De voorbereidingen voor deze evaluatie van het Mestactieplan gebeuren vanuit twee invalshoeken. Uiteraard is er de aandacht voor het leefmilieu, maar daarnaast moet er ook aandacht zijn voor de economische leefbaarheid van de betrokken sector. Zoals ik al zei, zullen we daar in de nabije toekomst verder op ingaan.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer De Roo, ik heb aandachtig geluisterd naar uw opmerking over de waarde van het milieu. In de septemberverklaring lees ik daarover het volgende : 'In dat verband is de evaluatie van het Mestactieplan in dit parlement erg belangrijk. Het overleg daaromtrent met alle betrokkenen is aan de gang.'

De regering en de bevoegde minister hebben in dit parlement op vele vragen van zowel meerderheid als oppositie geantwoord dat de evaluatie van het Mestactieplan zou plaatsvinden vóór het zomerreces. Uiteindelijk heeft men de laatste week voor dat reces beslist dat men de commissiewerkzaamheden in kwestie uiterlijk midden september zou starten.

Mijnheer De Roo, ik kan alleen maar vaststellen dat tot vandaag geen enkele tekst ter beschikking werd gesteld van de commissie voor Leefmilieu, en

dat ik niet weet met welke betrokkenen er overleg aan de gang is.

De heer Johan De Roo : Mijnheer Van Mechelen, u hebt een zeer goede reputatie als voorzitter van de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud. U hebt deze opmerking tegelijk als vraag gesteld aan de regering.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Van Mechelen, u hoeft zich niet ongerust te maken. We zitten nog altijd goed op schema. Trouwens, oorspronkelijk was dit alles pas gepland voor het einde van het jaar. Minister Kelchtermans heeft zelf gezegd dat het nuttig zou zijn om dit vroeger te behandelen. Ik kan nu de dag en het uur niet noemen, maar op het moment dat we tot een besluit kunnen komen, zullen we dat ook doen. Als commissievoorzitter zult u als een van de eersten worden ingelicht.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer de minister-president, de formele vraag van het parlement is of het voorontwerp werd goedgekeurd door de regering en zo niet, wanneer denkt u dat te doen ?

Minister-president Luc Van den Brande : Ik kan enkel zeggen dat we de oorspronkelijke planning zeker zullen kunnen respecteren. We zullen dus voor het einde van het jaar, maar wellicht nog vroeger, een besluit kunnen nemen.

De heer Johan De Roo : Ik wil ook even stilstaan bij de problematiek van de ruimtelijke ordening. De CVP wil dat er een evenwichtig decreet op de ruimtelijke ordening komt en onze partij is ook bezorgd om de goede uitvoering daarvan, vooral wat betreft het opmaken van de plannen en hun onderlinge verhouding. Daarover biedt het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen nog geen duidelijkheid. Het is belangrijk dat in de begroting van 1999 de nodige middelen worden uitgetrokken voor de uitbouw van degelijke gemeentelijke stedenbouwkundige diensten met gekwalificeerd personeel.

De nieuwe minister voor Ruimtelijke Ordening, de heer Stevaert, heeft reeds verklaard dat hij het beleid van zijn voorganger zal voortzetten. We rekenen erop dat de engagementen worden gehonoreerd die door zijn voorganger werden aangegaan inzake het nieuwe decreet op ruimtelijke ordening en stedenbouw.

De Roo

Ik wil de aandacht van de nieuwe minister vestigen op een belangrijk element in de toepassing van de reglementering en van het nieuwe decreet op stedenbouw en ruimtelijke ordening, namelijk de waarborg voor de lokale besturen voor ernstig overleg en communicatie met de diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Dat is er nu niet of onvoldoende. Een algemene gedragscode zou een effectieve begeleiding door de administratie kunnen stimuleren. De verhouding tussen lokale besturen en administratie moet er een zijn van gelijkwaardige partners met wederzijds respect.

Ik hoef u, als burgemeester van een belangrijke stad, niet te zeggen dat de gemeenten in aanraking komen met mensen met problemen op het vlak van stedenbouw en ruimtelijke ordening. We moeten proberen daarop een antwoord te geven. De ondersteuning en het geven van advies door de diensten van stedenbouw moeten gebeuren op een niveau van modern beheer en op basis van gelijkwaardigheid, waarbij men het gesprek niet afwijst maar aanmoedigt. Nu moeten de gemeenten zich voor alles en nog wat wenden tot studie bureaus, wat de kosten enorm opdrijft.

Ik wil besluiten met een woordje over de staatsvorming. De CVP gelooft niet in oeverloos communautair gekrakeel. Bij de verschillende staatsvormingen die dit land sedert 1970 heeft gekend, zijn het steeds Vlaamse christen-democraten geweest die de leiding namen van dit ambitieuze project. Onze partij wil ook na de verkiezingen van 1999 deze kar blijven trekken.

De CVP wil een debat aangaan om de Vlaamse dynamiek, die ontegensprekelijk aanwezig is, nog meer hefbomen te geven, vooral op sociaal-economisch en fiscaal gebied. De Vlaamse economie wordt nog teveel afgeremd door federale institutionele hinderpalen.

Het is belangrijk dat Vlaanderen met een stevig dossier aan de onderhandelingstafel kan verschijnen, goed voorbereid door de commissie voor Staatshervorming. Deze commissie moet duidelijke prioriteiten naar voor schuiven. De CVP wil daaraan meewerken en zet enkele prioriteiten op een rij.

Meer fiscale autonomie is een belangrijke hefboom om een sociaal-economisch beleid op maat van Vlaanderen te kunnen voeren. De regionalisering van de gemeente- en provinciewet moet eindelijk

worden uitgevoerd. Het gezinsbeleid en het gezondheidsbeleid moeten worden gedefederaliseerd. In de verdere staatsvorming moet ook plaats zijn voor een leefbaar Brussel, ook financieel. Er moet ruimte zijn voor initiatieven, via de Vlaamse regering, in de culturele sector en de welzijnssector in Brussel. Dat zal uiteindelijk leiden tot waarborgen voor een echte vertegenwoordiging en participatie van Vlamingen in hun hoofdstad op alle niveaus. Maandag heeft de minister-president zijn laatste septemberverklaring van deze legislatuur gehouden. Hij heeft dat gedaan namens de hele regering. Hij heeft daarin bevestigd wat wij en vele Vlamingen reeds wisten. Het gaat namelijk goed met Vlaanderen. Het gaat hier beter dan elders in Europa, op tal van domeinen. Als grootste meerderheidspartij stellen we dan ook tevreden vast dat we de afgelopen drie jaar een beleid hebben gesteund waarvan het succes nu voor iedereen zichtbaar is. De regering kan op onze steun blijven rekenen. Wij hebben met goed gevolg onze verantwoordelijkheid opgenomen en we hopen samen met de regering de vruchten daarvan te mogen plukken. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we kunnen de bespreking van de septemberverklaring moeilijk aanvatten zonder het in eerste instantie te hebben over het schijnbare gemak waarmee binnen de Vlaamse regering, in amper op 24 uur, een aantal belangrijke verschuivingen hebben plaatsgehad.

Nauwelijks bekomen van het ontslag van de heer Tobback omwille van een geïsoleerd incident, waardoor een versoepeling van het asielbeleid wordt ingeluid, werden we geconfronteerd met een gigantische stoelendans in de Vlaamse regering. Wanneer men dit hele manoeuvre bestudeert, krijgt men zowaar de indruk dat Tobback met voorbedachten rade ontslag heeft genomen en dat deze stoelendans deel uitmaakt van een perfect georkestreerd en geënceneerd electoraal manoeuvre om de dauphin van de keizer van Leuven nog voor de verkiezingen op fluweel te hijsen en vice minister-president van de Vlaamse regering te maken.

De minister-president was daar niet van op de hoogte. Hij zou zijn goedkeuring niet hebben gegeven indien hij op de hoogte was. Dat wordt ongetwijfeld bewezen. Nos actes nous suivent, aldus een Vlaams spreekwoord uit de politiek. Steve Stevaert, Steve Stunt, combineert verscheidene functies.

Dewinter

Hij is cafébaas, niet onbelangrijk, en noemde zichzelf tijdens een interview op 15 september laatstleden nog marxist. Hij noemt zich links en groen en steekt zijn minachting voor een aantal projecten van de minister-president niet onder stoelen of banken. Hij spreekt over het slaapverwekkende gezwam rond Vlaanderen 2002, het paradepaardje van de minister-president. Hij heeft het ook over het wierook-flamingantisme van minister-president Van den Brande. Ik citeer de heer Stevaert: 'Ik ben nog niemand tegengekomen die me kan zeggen wat Vlaams zijn nu precies inhoudt. Van den Brande slaagt daar ook niet in.' Dat is niet kwaad voor de tweede man in de regering, die een hecht team moet vormen met de minister-president. Ik meen dat dit toch de bedoeling is in een regering. Als naïef voorzitter van een oppositiepartij kan ik me daarin vergissen.

Voorts zegt de heer Stevaert: 'Stemrecht voor Europese burgers vind ik ontzettend belangrijk. Dat moet er dringend komen. Ik vind het jammer dat een aantal Vlaamse politici het EU-stemrecht mordicus willen uitstellen want daardoor bezorgen ze Vlaanderen een bar slecht imago in de rest van de wereld. Daar ben ik echt ziek van.'

U bent in ieder geval niet ziek geworden van het feit dat u nu vice-premier bent van de Vlaamse regering en al die straffe verklaringen van het verleden zult moeten inslikken en uzelf ondergeschikt maken aan het regeerprogramma dat Vlaanderen 2002 als gemeenschappelijk project naar voren schuift. Dat bevat een aantal andere standpunten dan de uwe, mijnheer de minister.

De voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer Ward Beysen : U kunt het natuurlijk ook anders interpreteren. Ik zou zeggen dat de komst van de heer Stevaert eindelijk aanleiding zal geven tot wat animo in de Vlaamse regering, die een zo gezapig leven leidt dat haar bestaan nog nauwelijks wordt opgemerkt. Ik hoop dat minister Stevaert zijn stoute en boude uitspraken niet zal inslikken en dat hij zal zorgen voor enige nieuwe dynamiek in de Vlaamse regering.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer Beysen, ik betwijfel of het dynamiek zal zijn; het zal eerder controverser zijn.

Een bijkomend gegeven dat me als Antwerpenaar heeft geschokt, is het feit dat drie van de negen ministers in de regering Limburgers zijn, terwijl het

grootstedelijk gewest Antwerpen er geen enkele vertegenwoordiger heeft. We hebben natuurlijk onze christen-democratische, welbespraakte Kempendochter uit Zoersel, minister Demeester. Zij zou graag Antwerpen willen vertegenwoordigen, maar doet dat in de praktijk niet. Het moet me van het hart dat ik dat pijnlijk vind voor een regering die bijzonder goed weet dat bijna één vijfde van het BNP van Vlaanderen wordt geproduceerd in het grootstedelijk gewest Antwerpen. Daar heeft men blijkbaar geen rekening mee gehouden. Mijnheer de voorzitter, het verwondert me toch dat enkele niet onbekwame Antwerpse leden van de SP-fractie die een prominente rol spelen in uw partij, zoals de heer Voorhamme, niet in aanmerking komen om te fungeren in de Vlaamse regering. Ik denk dat die verwondering niet alleen in het parlement maar ook in het Antwerpse bijzonder groot was.

Ik begrijp dat men meteen een aantal problemen uit de weg heeft willen gaan, namelijk problemen die werden gecreëerd door minister Baldewijns, die de jongste twee jaar allesbehalve populair is geworden omtrent de problematiek van de week-eindhuisjes. Men gaat er blijkbaar van uit dat minister Baldewijns op de post van Onderwijs minder schade kan aanrichten dan hij heeft gedaan op zijn vorig departement en dat minister Stevaert de ideale man is om de brokken te lijmen die minister Baldewijns heeft achtergelaten.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Dewinter, ik zal niet ingaan op inhoudelijke elementen, maar ik wil voor de duidelijkheid van het debat aangeven dat het gaat over minister Steve Stevaert. U moet de dingen duidelijk stellen. U slaat de dingen wat door elkaar. Lees eens na over wie het gaat en in welke mate hij een aantal opdrachten heeft vervuld.

De heer Filip Dewinter : Ik snap uw opmerking niet goed, maar u zult er ongetwijfeld wel een bedoeling mee hebben.

De vaudeville die we hebben meegemaakt zegt veel over de bloedarmoede binnen de SP, maar nog veel meer over de onmacht van de Vlaamse regering. Wat we altijd hebben gezegd, wordt vandaag nogmaals pijnlijk en duidelijk bewezen. De Vlaamse regering is niet veel meer dan het kleine, altijd zo gehoorzame broertje van de federale regering. Dat de Vlaamse regering zich nu ook al laat degra-

Dewinter

deren tot de reserve- en invallersploeg van de federale regering, tart alle verbeelding.

Zie ze daar zitten, de reservespelers van Jean-Luc Dehaene, wachtend op het signaal om toe te mogen treden tot de federale regering. In afwachting mogen de Vlaamse CVP- en SP-ministers enkele jaren in de zandbak van de Vlaamse regering spelen alvorens geroepen te worden tot het hoge ambt van federaal minister. Gisteren nog hoorde ik op de radio een journalist de Vlaamse regering vergelijken – in voetbaltermen – met een ploeg uit eerste provinciale en de federale regering met een ploeg uit eerste klasse. Ik denk dat die journalist het bij het rechte eind had, want op minder dan 24 uur tijd worden alle bruggen achter zich verbrand en maakt men vrolijk de overstap van de ene naar de andere regering. Men wisselt van regering en bevoegdheid zoals men van overjas wisselt. Niet gehinderd door enige dossierkennis maakt men de overstap van ruimtelijke ordening naar onderwijs, van onderwijs naar binnenlandse zaken of van Vlaamse naar federale bevoegdheden, alsof men niet bezig zou zijn met een politiek project dat tot nader order – zo dacht ik toch – over een legislatuur van vier jaar gespreid diende te zijn.

Deze ministers moeten uitzonderlijk intelligente, verstandige, erudiete en schrandere mensen zijn.

Minister-president Luc Van den Brande : Dat is hier inderdaad het geval, en ik zal u op dat punt niet tegenspreken.

Ik moet u trouwens doen opmerken dat er ook ministers zijn die de omgekeerde overstap hebben gemaakt. Zowel ikzelf als minister Van den Bossche zijn afkomstig uit de federale regering.

De heer Filip Dewinter : Die ministers zijn blijkbaar specialist in alles. Minder dan acht maanden voor de verkiezingen gooit men de regeringsploeg door elkaar en beweert men met uitgestreken gezicht dat dit geen enkele invloed zal hebben op het beleid. Het is bijna symptomatisch voor het politieke reilen en zeilen in dit land dat Vlaanderen altijd de dupe wordt van het paniekvoetbal dat moet worden gespeeld en van de blunders die op het federale niveau worden gemaakt. Normaal zou de minister-president op zo een moment moeten opkomen voor de belangen van zijn regering, niet voor die van zijn partij of van een coalitie op een ander niveau.

Mijnheer de minister-president, dat doet u echter niet. De federale headhunters willen Van den Bossche, en ze krijgen hem ook. Onze minister-president kijkt gelaten toe, doet niets en wist zelfs van niets. De Vlaamse regering wikt, maar uiteindelijk is het de federale regering die beschikt.

Minister-president Van den Brande : Mijnheer Dewinter, u vertelt dingen waar u niets van af weet.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de minister-president, u wist van niets en ook wij wisten inderdaad van niets, maar dat laatste zult u ons wel niet kwalijk nemen.

Minister-president Van den Brande : Ik zal niet onder stoelen of banken steken dat het nooit onze bedoeling is geweest u hierin te betrekken. *(Gelach)*

De heer Filip Dewinter : Dat kan ik van u aannemen, want enige efficiëntie kunt u in uw regering missen als kiespijn. *(Gelach)*

Ik stel echter voor de verkiezingsdebatten nog enkele maanden uit te stellen.

De voorzitter : Mijnheer Dewinter, mag ik u verzoeken terzake te komen ? Het debat betreft de regeringsverklaring.

De heer Filip Dewinter : Ik zeg hier als verkozene en namens mijn fractie wat ik wil en mijn tekst is mijn tekst. Indien u een verklaring wenst af te leggen, zal ik u niet tegenhouden.

De voorzitter : Het is mijn taak ervoor te zorgen dat de debatten gaan waarover ze horen te gaan.

De heer Filip Dewinter : Een verschuiving in de regering die enkele dagen later gevolgd wordt door een regeringsverklaring heeft volgens mij een belangrijke invloed op het beleid van die regering en ook op het uitvoeren van die regeringsverklaring.

De voorzitter : U haalt zaken aan die niets met dit parlement en deze regering te maken hebben.

De heer Filip Dewinter : Jammer genoeg zijn het meestal zaken van buiten dit parlement en deze regering die een invloed hebben op de werking van dit parlement en deze regering. Dat kan ik niet ontkennen.

Dewinter

Het politieke zwaargewicht ligt immers op federaal niveau. Het enige wat de Vlaamse regering mag doen, is opzitten zoals een schoothondje en pootjes geven als daar om wordt gevraagd.

Ik ga onmiddellijk over tot het volgende onderwerp, dat jammer genoeg naadloos aansluit bij mijn vorige woorden. We hebben vastgesteld dat zowel dit parlement – zoals gewoonlijk – als de Vlaamse regering het hoofd heeft moeten buigen voor de federale regering in verband met het EU-stemrecht.

De Vlaamse regering heeft vele fouten gemaakt in dit dossier. Ze heeft geen enkele vorm van druk uitgeoefend om een aantal strikte voorwaarden te verbinden aan het toekennen van het EU-stemrecht op het ogenblik dat de Europese ministers de richtlijnen voor de toepassing van de verdragstekst dienden goed te keuren. De Vlaamse meerderheidspartijen CVP en SP hebben nooit echt dwars gelegen om te bekomen dat aan het EU-stemrecht een aantal voorwaarden werden verbonden, zoals het koppelen van het stemrecht aan een maximum aantal vreemdelingen per gemeente, wat in Luxemburg het geval is. Ze deden geen moeite om het EU-stemrecht te koppelen aan een gewaarborgde Vlaamse aanwezigheid in Brussel, noch aan de eis dat het stemrecht slechts kan worden toegekend aan vreemdelingen die hier belastingen betalen. Zelfs het verdedigen van deze Vlaamse minimum-eisen was voor de CVP en SP al te veel gevraagd.

De CVP- en SP-fracties en de Vlaamse regering moeten nu geen paraplu omhoog steken en beweren dat ze iets anders wilden, maar dat de federale regering helaas uiteindelijk heeft beslist. Wat mij betreft, bestaat er slechts één CVP en één SP. Ofwel gaat men akkoord met de inhoud van de resolutie over het EU-stemrecht die hier bijna unaniem werd goedgekeurd, en verdedigt men deze resolutie als partij, als fractie en als mandataris. Ofwel gaat men niet akkoord. In dit laatste geval pakken de CVP- en SP-leden van het Vlaams Parlement beter hun boeltje. Ze kunnen naar huis, want deze fractieleden zijn samen met de ministers van hun partij niet veel meer dan dood gewicht naar wie niemand luistert.

Het is bijzonder triestig dat de CVP en de SP, de partijen die in dit parlement de regering vormen, zich in het federaal parlement uitsluitend wenden tot Franstalige oppositiepartijen om een tweederde meerderheid te bereiken over het EU-stemrecht. De CVP en SP hoeven hier nooit meer te leuteren

over het cordon sanitaire tegen het zogenaamd racistische Vlaams Blok. Ze onderhandelen immers schaamteloos met het racistische FDF en sluiten zelfs akkoorden met deze partij. De CVP en SP verkiezen blijkbaar het in zee gaan met een xenofobe en Vlaamshatende partij boven het aanbod van een aantal Vlaamse partijen om een meerderheid te leveren op voorwaarde dat de Vlamingen in Brussel een gewaarborgde vertegenwoordiging krijgen. De CVP van ministers Van den Brande en Van Rompuy, die zo graag met een Vlaamse Leeuw zwaaien, en de SP van minister Peeters die graag de flamingant uithangt in de faciliteitengemeenten, sluiten liever een akkoord met partijen die er openlijk voor uitkomen dat de Vlamingen in Brussel en Vlaams-Brabant zouden moeten worden gedeporteerd naar Antwerpen, Gent en Brugge.

De capitulatie van de CVP en de SP in verband met het EU-stemrecht heeft verregaande gevolgen voor de Vlamingen in Brussel en in de rand rond Brussel. We weten allemaal welke bedoeling het FDF en de PRL hebben bij het leveren van de tweederde meerderheid. Het is spijtig om vast te stellen dat ook de CVP- en SP-fracties van dit parlement hebben gecapituleerd voor het dictaat van hun federale collega's.

Onlangs las ik in De Standaard een vrije tribune van de heer Vervoort, professor aan de KUB. De titel van zijn tekst luidde : 'Als het om Vlaamse belangen gaat, is de CVP onbetrouwbaar'. Niet alleen in Vlaanderen, maar ook aan de andere kant van de taalgrens is dit geweten. Ik citeer ook PRL-kamerfractie leider Reynders, die in De Standaard van 10 december zonder omwegen zei dat : 'de CVP een partij is die al eens vaker een Vlaamse kaart op tafel legt maar dat diezelfde CVP diezelfde kaart later wel weer terughaalt'. De man heeft gelijk. Nu en dan, maar meestal rond 11 juli, krijgt een Vlaams CVP-minister een acute aanval van Vlaamsgezindheid en verdedigt hij het Vlaams belang, al is het maar om het blazoen van zijn partij op te poetsen. Het dient dan als alibi voor de rest van zijn partij.

Het prominente lid van de club de Lorraine, in haar vrije uren ook minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke Kansenbeleid, mevrouw Grouwels, verzekerde zich op 11 juli van een plaats in de encyclopedie van de Vlaamse Beweging door de CVP-bocht in verband met het EU-stemrecht aan te vallen. Op de IJzerbedevaart werd mevrouw Grouwels in de bloemen gezet en mocht ze haar uitspraken voor de camera's herhalen. Begin september vond ze zelfs gehoor bij een

Dewinter

achtstal CVP-parlementsleden, die samen met haar van mening waren dat het EU-stemrecht alleen maar kon worden ingevoerd indien er waarborgen waren voor de politieke vertegenwoordiging van de Vlamingen in Brussel. We weten echter hoe het gaat bij de CVP. Dissidenties duren er nooit lang en tegenstribbelende mandatarissen worden er meestal met de karwats op gewezen dat ze in het gelid moeten lopen. Blaffende honden bijten niet. Als dissidenties alleen maar dienen om goedkoop mediasucces te halen, dan hadden de protesterende CVP'ers – waarvan de meesten Vlaams parlementsleden zijn – ons hun theater kunnen besparen. Protest dat niet wordt volgehouden, heeft meestal het omgekeerde effect.

Dat brave CVP'ers zoals de heer Weyts en anderen, er niet in slagen om het CVP-standpunt om te buigen in de richting van een compromis waarin ook de belangen van de Brusselse Vlamingen worden gewaarborgd, kan ik nog begrijpen. Dat zwaar gewichten zoals Vlaams minister-president Van den Brande terzake hun invloed niet laten gelden, is echter onaanvaardbaar. Ofwel heeft hij in zijn partij niets te vertellen, ofwel is zijn Vlaamsgezindheid slechts een pose, een nummertje dat hij opvoert, een toneelstuk.

Het wordt zieliger met het moment : de onmacht en frustratie van het Vlaams Parlement in de EU-stemrechtaffaire, het bochtenwerk bij CVP en SP, de dissidenties van minister Grouwels en een aantal parlementsleden van de meerderheid en minister-president Van den Brande die wordt uitgelachen door zijn eigen partijtop. Erger nog dan de onbetrouwbaarheid van de CVP en SP, is het feit dat Vlaanderen inzake communautaire aangelegenheden steeds weer in het zand bijt.

De nederlagen stapelen zich op. Naast het EU-stemrecht was er ook het rapport-Columberg, waarbij men slechts na heel wat lobbywerk en getouwtrek aan het ergste is ontsnapt. De indruk in Europa blijft echter bestaan dat Vlaanderen het beste met Servië kan worden vergeleken en dat etnische zuiveringen hier alledaagse praktijken zijn. Ten slotte is er ook nog de niet-afdwingbaarheid van de faciliteitenbrief van minister Peeters. Kortom, de malaise is compleet, en we slagen er niet in om op communautair vlak ook eens een Vlaamse overwinning te behalen.

Het rapport-Columberg was een rechtstreeks gevolg van het gebrek aan Vlaamse aanwezigheid in het buitenland. De minister-president heeft daar

in zijn septemberverklaring kort naar verwezen. We hebben geen politieke gezanten in het buitenland, maar enkel een aantal handels- of gemeenschapsattachés, die Vlaanderen op politiek vlak op geen enkel moment vertegenwoordigen. Wallonië voert echter een politiek van lobbywerk om de belangen te verdedigen. Ook hier moet de Vlaamse regering een inspanning doen om haar ziekelijke pleinvrees te overwinnen.

De Walen worden steeds fanatieker, driester en radicaler in hun uitspraken. De manier waarop de Waalse minister-president Collignon tekeer ging naar aanleiding van de Waalse nationale feestdag, amper een week of twee geleden, was daar een perfect voorbeeld van. Los van het feit dat sommigen van mijn partij wel wat binnenpretjes hadden toen minister-president Collignon uitgerekend de Vlaamse regering uitschold voor extreem-rechts, onverdraagzaam en racistisch, meen ik dat die uitspraken de groeiende verwijdering tussen Vlaanderen en Wallonië symboliseren.

De net-niet-oorlogsverklaringen van minister-president Collignon kunnen niet meer worden afgedaan als holle woordenkramerij en wijzen erop dat de Vlaamse regering, maar ook dit parlement en allerlei andere instanties, meer dan ooit de oprichting van de onafhankelijke staat Vlaanderen moeten voorbereiden. Het heeft geen zin blind en doof te blijven voor de realiteit en zich telkens opnieuw vast te klampen aan allerlei fata morgana's zoals een nieuwe ronde in de staatshervorming en een compromis in onze commissie voor Staatshervorming. Wie na de uitspraken van minister-president Collignon nog in de illusie verkeert dat het mogelijk is om met de Walen aan één tafel te gaan zitten en dan een nieuwe staatshervorming tot stand te brengen die ook positief is voor Vlaanderen, is ofwel naïef ofwel te kwader trouw.

Met het einde van de eerste zittingsperiode van het eerste rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement in zicht, moet het voor iedereen duidelijk zijn dat wat deze regering of dit parlement ook doet, bijna altijd communautaire implicaties heeft en bijna altijd communautair wordt geduid. Van het Vlaminov tot het decreet-Suykerbuyk, van het eurostemrecht tot de werkgelegenheid : alles wat we doen, heeft communautaire implicaties en wordt om communautaire redenen geblokkeerd of geboycot. Erger nog dan de communautaire blokkades is het complete Belgische immobilisme. De Vlaamse regering en het Vlaams Parlement moeten de moed opbrengen om hun eigen weg te gaan. We hebben dat al vier jaar lang uitdrukkelijk verdedigd, maar daar weinig gehoor voor gevonden.

Dewinter

In dit verband zijn de werking en de beslissingen van de commissie voor Staatshervorming gedurende de volgende maanden van enorm belang. Indien we daar geen Vlaams minimumprogramma bereiken, indien we daar geen consensus vinden omtrent een duidelijke Vlaamse strategie, vrees ik dat we opnieuw aan het kortste eind zullen trekken. Als ik de toestanden zie rond het rapport-Columberg, de faciliteitenbrief van minister Peeters, het eurostemrecht en dergelijke, hou ik mijn hart vast voor de toekomst. De enige mogelijkheid om op termijn succes te boeken, bestaat erin een Vlaams front te vormen. Dat zal acht maanden voor de verkiezingen niet simpel zijn, met de beginnende verkiezingskoorts, die nog zal toenemen. Ik denk dat de kansen al verkeken zijn om nog veel te bereiken, maar als het even kan : wat we nodig hebben is een Vlaams front met een minimumprogramma en een duidelijke strategie. Die strategie is simpel. Ze komt erop neer dat geen enkele Vlaamse partij toetreedt tot de federale regering zo lang het fameuze minimumprogramma niet is gerealiseerd.

Over de besteding van de middelen kan ik kort zijn. Het Vlaams Blok verheugt zich uiteraard – wie zou dat niet doen – over het overschot van 14 miljard frank. We zijn minder enthousiast over de besteding van die extra miljarden. We stellen vast dat voor Brussel en de gordel en uw fameus actieplan slechts 25 miljoen frank extra wordt uitgetrokken. Dat bedrag is niet veel meer dan een druppel op een hete plaat. We stellen ook vast dat de middelen voor Openbare Werken aan de geringe kant zijn en niet in verhouding staan tot de werkelijke noden.

En dan is er nog het probleem veroorzaakt door de watersnood. Blijkbaar heeft men nu een aantal miljoenen frank extra vrijgemaakt voor rioleringen en investeringen in waterzuivering. Ik wens het voorbeeld aan te halen van de Antwerpse rivier de Schijn. Doordat de Vlaamse regering heeft nagelaten om meer dan 750.000 kubieke meter slib uit te baggeren, was er ontzettend veel overlast in Antwerpen. Reeds tien jaar geleden was er een bestek opgemaakt en kon men de werken uitvoeren voor 750 miljoen frank. Vandaag zou het om een bedrag van 1,5 miljard frank gaan.

Men heeft nagelaten een aantal zaken uit te voeren. Het kalf is ondertussen – letterlijk – verdronken. Nu pas worden een aantal miljoenen vrijgemaakt om de waterhuishouding in Vlaanderen te herzien. Dit is te laat en te weinig.

Mijnheer de minister-president, u hebt in uw septemberverklaring uitdrukkelijk en, zoals we van u gewoon zijn, uitvoerig verwezen naar de gunstige cijfers betreffende de tewerkstelling en de economische groei in Vlaanderen. Ik betwist de cijfers niet. Ik maak wel enig voorbehoud voor de officiële werkloosheidscijfers. U verdoezelt de werkelijkheid doordat deeltijdse werklozen, brugpensioneerden, vijftigplussers, langdurig werklozen, enzovoort, niet in de statistieken worden opgenomen. Hierover wil ik het nu echter niet hebben.

Wat me wel ergert, is dat u in het Vlaamse economische succesverhaal dat u ophangt, blijkbaar niet wilt inzien dat de ontegensprekelijke verbetering van de economische situatie relatief is. Straks zullen we het nog hebben over de drie vestigingen van Levi's. Het is niet de Vlaamse regering die de pluimen voor het economisch succes op haar hoed mag steken. De Vlaamse regering is niet verantwoordelijk voor het verbeterende economische klimaat in Vlaanderen.

Ik begrijp dat u die pluimen op uw hoed wilt steken. U maakt zich echter iets wijs wanneer u, bewust of onbewust, de illusie wekt dat de Vlaamse regering aan de basis ligt van het economisch herstel. U wenst dat misschien wel. U weet echter dat u niet de instrumenten ter beschikking hebt om een werkgelegenheids- en economische politiek in Vlaanderen te voeren.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Het klopt dat een aantal instrumenten ontbreken. Dat debat moet de volgende maanden worden gevoerd. Toch is het merkwaardig, mijnheer Dewinter, dat onder dezelfde macro-economische omstandigheden voor heel het koninkrijk, de resultaten bijna spectaculair verschillend zijn. Op een aantal domeinen hebben we dus, binnen onze bevoegdheden, wel het nodige hebben gedaan inzake investeringen. We zijn de enige regering die jaar na jaar 2 miljard frank extra ter beschikking stelt van wetenschap en technologie.

Onder dezelfde macro-economische omstandigheden zijn de resultaten tastbaar verschillend. Ons beleid moet in deze context worden geplaatst.

De heer Filip Dewinter : U hebt volkomen gelijk. De resultaten in Wallonië verschillen inderdaad van die in Vlaanderen. Dit heeft echter meer te maken met de mentaliteit en de inventiviteit van de Vlaamse ondernemers en KMO's en met de

Dewinter

destructieve politiek in Wallonië. Die laatste zet een rem op de economische ontwikkeling in Vlaanderen. Een aantal terechte voorstellen, zoals Vlaminov, hebt u niet kunnen uitvoeren omdat men u in Wallonië dwarsboomt en u verbiedt een onafhankelijke Vlaamse economische politiek te voeren.

Minister-president Luc Van den Brande : Sta me toe hier iets te zeggen waarover we grondig van mening zullen verschillen. De Walen zijn niet dommer dan de Vlamingen. Het is niet zo dat wij een aantal zaken kunnen waartoe zij niet in staat zijn. Daarover verschillen we grondig van mening. Wel wordt onze economie gekenmerkt door de zwaarwegende rol van KMO's, en spelen familie-initiatieven er een belangrijke rol in. Ook maken we in een aantal beleidsdomeinen andere keuzes. Ik heb daarbij alle respect voor de keuzes van de Waalse regering.

De mensen op het terrein hebben de verdienste dat ze een aantal initiatieven nemen. De overheid heeft de taak kansen te creëren, zodat de mensen op het terrein op de ingeslagen weg kunnen voortgaan. Ik kom dus steeds op hetzelfde terug. Dezelfde macro-economische maatregelen op Belgisch niveau resulteren in substantieel verschillende resultaten in noord en zuid. De reden is wellicht het verschil in de beleidsaanpak van de Vlaamse en de Waalse regering.

De heer Filip Dewinter : Maar als u over de beleidsinstrumenten zou beschikken, en niet zou worden tegengewerkt door Wallonië, dan hadden we het voorbije jaar misschien een economische groei van 4, 5 of 6 percent gekend, in plaats van de gerealiseerde 2 percent. Ik herinner me dat u in uw eerste septemberverklaring de ambitie van de Vlaamse regering hebt verwoord om de werkloosheid in Vlaanderen tot de helft terug te brengen. U bent daar niet in geslaagd.

Minister-president Luc Van den Brande : De Verklaring van Leuven is ondertekend door alle fracties. Daarin staat dat we na de eeuwwisseling alles op alles zullen zetten om dat resultaat te bereiken. Het zou absurd zijn te beweren dat we alles in de hand hebben. Maar ik denk dat we veel kans maken om dat objectief te realiseren.

De heer Filip Dewinter : Ik herhaal mijn stelling. Als u over de nodige beleidsinstrumenten had beschikt, en als we dat Waalse blok niet aan ons been hadden gehad, dan was die halvering van de

werkloosheid wellicht nu reeds een feit. Dat is vandaag niet het geval.

Deze discussie voert ons onmiddellijk naar een analyse van de sluiting van de vestigingen van jeansfabrikant Levi's. Die sluiting is verantwoordelijk voor het verlies van meer dan duizend arbeidsplaatsen. Dit drama illustreert dat Vlaanderen op economisch vlak wel wil, maar in feite niet kan beslissen, en wordt meegesleurd door die noodlottige Belgische ziekte die ons sociaal-economisch beleid in haar greep houdt. De redenen van deze sluiting zijn bekend. Die redenen heeft de Kledingfederatie gisteren in een communiqué nog eens op een rijtje gezet. Daarin staat te lezen dat de redenen uitsluitend moet worden gezocht in 'de verstikkende Belgische loonkost'.

Deze federatie merkt verder op dat in Oost-Europa, Noord-Afrika en Azië kleding wordt geproduceerd tegen een loonkost van 5 tot 20 percent van de kosten die in dit land worden betaald. De federatie stelt ook dat in een buurland als Frankrijk de loonkosten 20 percent lager liggen dan bij ons. In Groot-Brittannië liggen ze zelfs 50 percent lager. Als we onze internationale competitiviteit willen behouden, dan moet Vlaanderen werk maken van de verlaging van de loonkosten. Want op Belgisch niveau lukt het niet. Telkens we proberen een andere economische dynamiek te ontwikkelen, stuiten we op Waals verzet. Want zo een beleid zou leiden tot een faillissement van hun economie. Maar moet Vlaanderen dan de factuur blijven betalen voor het Belgisch en het Waalse immobilisme ?

Gisteren las ik een persverklaring van minister Van Rompuy. Daarin stelt hij verbolgen te zijn over de ontslagen bij Levi's. Mijnheer de minister-president, hij heeft vandaag de grote baas van Levi Strauss in Europa, de heer von Buskirk, op het matje geroepen. U hebt dat in het verleden ook gedaan met de heer Schweitzer, de grote baas van Renault. Uiteindelijk wordt echter enkel de ontstellende onmacht van de Vlaamse regering aangetoond om op het terrein daadwerkelijk iets te doen aan de werkelijke redenen waarom grote bedrijven zoals Renault, maar ook een aantal andere, ons land verlaten om zich elders te vestigen. De voorbije jaren, en ook gisteren nog, waren er daar verschillende voorbeelden van

Mijnheer de minister van Economie en mijnheer de minister-president, het zou beter zijn om er op het terrein voor te zorgen dat we in Vlaanderen een eigen economisch beleid kunnen voeren waardoor de loonkosten dalen, in plaats van stoere

Dewinter

communiqués te verspreiden, de spierballen voor de zoveelste maal te laten rollen en te zeggen dat men kwaad en verbolgen is. Hoe moet dat gebeuren? Splits de sociale zekerheid, splits de fiscaliteit en zorg ervoor dat we de instrumenten in handen hebben. Op die manier kunnen we een loonkostenbeleid voeren dat is afgestemd op de economische vooruitgang die in Vlaanderen, en daarin geef ik u gelijk, ontegensprekelijk aanwezig is. Hoe u het ook keert of draait, als gekozene van uw partij, als minister-president, als CVP'er of als SP'er bent u medeverantwoordelijk voor de sociale drama's van de jongste jaren. Ik geloof er stellig in dat het mogelijk is om die bedrijven hier te houden wanneer we in Vlaanderen een eigen economisch, monetair en sociaal beleid kunnen voeren.

Mijnheer de minister-president, ik heb uw septemberverklaring eergisteren aanhoord. Ik kan niet anders dan vaststellen dat de motor definitief is stilgevallen. In 1995 hebt u inderdaad een vrij snelle start genomen en een aantal zaken gerealiseerd, bijvoorbeeld het SIF, de hervorming van de BRTN, het Telenetdossier en de Wooncode. Hoewel die zaken niet altijd onze goedkeuring wegdroegen, wil ik ze toch vermelden. Een aantal belangrijke zaken zoals de invulling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, de evaluatie van het MAP en de organisatie van het binnenlands bestuur zullen waarschijnlijk niet worden gerealiseerd. Ze blijven steken in het moeras van een of andere commissie of parlementair initiatief.

Commentatoren hebben al herhaaldelijk geschreven dat de Vlaamse regering de laatste twee jaar ontzettend veel daadkracht heeft verloren. Ik heb de indruk dat u acht maanden voor de verkiezingen volledig bent uitgeblust, dat u niet veel meer doet dan de lopende dossiers afwerken en dat u zich als een soort zakenkabinet voortsleept tot aan de verkiezingen van juni 1999. U bent aan het uitbollen en u zult al blij zijn als u uiteindelijk op 13 juni de eindstreep haalt met deze uitgebluste ploeg.

Gisteren verscheen in *La Libre Belgique* een driemaandelijks opiniepeiling over het vertrouwen van de bevolking in de regering. Ze toont aan dat de Vlaamse regering het nog veel slechter doet dan de Brusselse, de Waalse en de federale regering samen. Dat zal natuurlijk wel aan de opiniepeilers of aan de journalisten liggen, maar niettemin. Slechts 3 procent van de bevolking stelt volledig vertrouwen in Van den Brande II, 12 procent heeft min of meer vertrouwen, 25 procent heeft min of meer geen vertrouwen, 30 procent heeft

absoluut geen vertrouwen en 29 procent heeft geen mening.

Ik stel vast dat slechts 15 procent van de Vlamingen beweert min of meer of volledig vertrouwen te stellen in uw regering. Acht maanden voor de verkiezingen zijn dat geen al te rooskleurige vooruitzichten. Ik zou niet graag in uw schoenen staan.

Minister-president Luc Van den Brande : We gaan hier geen analyses bespreken. Het is u wel opgevallen, en dat is een goede zaak, dat de Vlamingen blijkbaar kritisch zijn. Er bestaat immers een parallelisme. U kunt vaststellen aan de hand van de eerste analyse dat de houding tegenover de federale regering gelijkloopt met die tegenover de Vlaamse regering. Mijnheer Dewinter, u mag niet al te snel conclusies trekken. Zo zal er binnenkort een diepteanalyse verschijnen op basis van de mening van 1.500 Vlamingen. Ik zinspeelde er reeds op in mijn septemberverklaring. Uit die analyse blijkt dat er een substantiële vertrouwenstoename is, wat verschilt van de vroegere situatie. Tegelijk geven een aantal peilingen aan dat het belangrijkste deel van de Vlamingen vindt dat dit soort beleid moet worden voortgezet. Ik raad u dus aan niet selectief te lezen.

De heer Filip Dewinter : Ik lees niet selectief ! Ik lees een opiniepeiling die werd uitgevoerd door een objectief peilingsbureau in opdracht van een Franstalige krant. En eerlijk gezegd : ik heb niet zoveel vertrouwen in analyses gemaakt in opdracht van en betaald door een regering die zichzelf op die manier wil analyseren.

Eén ding is duidelijk. Na twee regeringen-Van den Brande te hebben meegemaakt, hoop ik dat er geen derde editie komt. *(Opmerking van minister-president Luc Van den Brande)*

Daar zal de kiezer over beslissen, mijnheer de minister-president. Helaas is deze oppositie er niet in geslaagd u vroegtijdig te doen struikelen. Dat heeft ze vooral aan zichzelf te wijten, daar ze niet als één blok is opgetreden. Maar dat kan in de toekomst misschien worden verbeterd. Ik ben er echter van overtuigd dat de kiezers u op 13 juni wel zullen doen struikelen, en ze hebben overschot van gelijk. *(Applaus bij het VB)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.34 uur.*
